

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Έκθεση Ελέγχου

**«Χρηματοοικονομικός έλεγχος και έλεγχος συμμόρφωσης στον Ειδικό
Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) οικ. έτους 2015»**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
Γλωσσάριο / Συντομεύσεις	5
Σύνοψη	6
Εισαγωγή	8
 2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	10
2.1 Γενικά στοιχεία Ε.Λ.Κ.Ε.	10
2.2 Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.)	10
2.3 Οικονομικά Στοιχεία	10
2.4 Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο	13
2.5 Πρόσφατες σημαντικές αλλαγές.....	14
2.6 Δομή Διακυβέρνησης.....	15
2.6.1 Οργανωτική Δομή	15
2.6.2 Οργανόγραμμα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	15
2.7 Σύστημα Λογοδοσίας	15
2.8 Εξωτερικός Έλεγχος	17
2.9 Εσωτερικός Έλεγχος	17
2.10 Διασφάλιση Ποιότητας.....	17
2.11 Ευθύνη της Διοίκησης	18
2.12 Ευθύνη Ελεγκτή	18
 3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	20
3.1 Ευρήματα επί της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	20
3.1.1 Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου επί της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	20
3.1.2 Μη δημοσίευση σε ΦΕΚ του Οδηγού Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	20
3.1.3 Απουσία Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	20
3.2 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	21
3.2.1 Πλημμελείς διαδικασίες παρακολούθησης – φυσικής απογραφής των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.....	21

3.3 Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.....	21
3.3.1 Καθυστερήσεις στις διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τους Φορείς Χρηματοδότησης.....	21
3.3.2 Απαιτήσεις από δάνεια σε Επιστημονικούς Υπευθύνους του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	22
3.3.3 Δαπάνες έργων σε εξέλιξη (Αποδόσεις έργων) Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.....	22
3.3.4 Καθυστερήσεις κατά την ολοκλήρωση και περάτωση των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	23
3.4 Διαχείριση έργων	26
3.4.1 Έλλειψη αποτελεσματικής συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των Τμημάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά τη δημοσιονομική διαχείριση των έργων	26
3.4.2 Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου κατά τη χρηματοδότηση των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	27
3.4.3 Οφειλόμενες δανειακές υποχρεώσεις έργων από χορήγηση κεφαλαίων μέσω βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης	28
3.4.4 Χορήγηση ταμειακών διευκολύνσεων σε έργα μέσω διαδικασιών εσωτερικού δανεισμού και εσωτερικής χρηματοδότησης	29
3.4.4.1 Εσωτερική χρηματοδότηση έργων Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	30
3.4.4.2 Εσωτερικός δανεισμός έργων Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	32
3.4.5 Χρηματοδότηση έργων της Επιτροπής Ερευνών από το έργο 50000 «Διαχείριση Ε.Λ.Κ.Ε.»	34
3.4.6 Εκκρεμή ταμειακά υπόλοιπα επί των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	35
3.4.7 Μη υλοποίηση έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. παρά τη χρηματοδότηση αυτών από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης	36
3.4.8 Ευρήματα ελέγχου επί του Οικονομικού Απολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. οικονομικού έτους 2015	37
3.4.8.1 Ακίνητα έργα παρελθόντων ετών και έργα με αρνητικά ταμειακά υπόλοιπα	37
3.4.8.2 Ακίνητα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015 37	
3.5 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	38
3.5.1 Ακίνητο υπόλοιπο υποχρέωσης προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	38
3.6 Έσοδα διαχείρισης και λειτουργίας	38
3.6.1 Αβεβαίωτα έσοδα – απαιτήσεις από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα.....	38
3.7 Έξοδα διαχείρισης και λειτουργίας.....	40
3.7.1 Διαδικασίες πρόσληψης	40
3.7.1.1. Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	40
3.7.1.2. Απουσία συστηματικών διαδικασιών υπολογισμού των πρόσθετων αμοιβών των απασχολούμενων με συμβάσεις μίσθωσης έργου.....	43
3.7.2 Λοιπές δαπάνες	43
3.7.2.1 Αδικοιολόγητη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με μη λειτουργικές δαπάνες 43	
3.7.2.2 Μη ύπαρξη αιτιολόγησης κατά την αναμόρφωση του προϋπολογισμού των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. 44	
3.7.2.3 Μη είσπραξη της κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	44
3.7.2.4 Μη νόμιμη καταβολή δαπανών μετακινήσεων απασχολούμενων σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	45
3.7.2.5 Μη υπογραφή συμβάσεων για προμήθειες αγαθών άνω του ποσού των 2.500 ευρώ ως 5.869,41 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	45
4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ.....	47
4.1 Συστάσεις επί της οργανωτικής δομής και λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	47
4.1.1 Νομικό πλαίσιο επί οργανωτικής δομής και λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	47
4.1.2 Μη δημοσίευση σε ΦΕΚ του Οδηγού Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	47
4.2 Συστάσεις επί των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	48

4.2.1	Πλημμελείς διαδικασίες παρακολούθησης – φυσικής απογραφής των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	48
4.3	Συστάσεις επί των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	48
4.3.1	Καθυστερήσεις στις διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων από φορείς χρηματοδότησης	48
4.3.2	Απαιτήσεις από δάνεια σε Επιστημονικούς Υπευθύνους του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	49
4.3.3	Διαδικασίες ολοκλήρωσης και περάτωσης των έργων παρελθόντων ετών (σε εξέλιξη)	49
4.4	Συστάσεις επί της διαχείρισης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. οικονομικού έτους 2015	50
4.4.1	Τακτοποίηση εκκρεμών δανειακών υποχρεώσεων των έργων παρελθόντων ετών	50
4.4.2	Διαδικασίες εσωτερικής χρηματοδότησης και εσωτερικού δανεισμού	50
4.4.3	Τακτοποίηση ταμειακών υπολοίπων των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	50
4.4.4	Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων από φορείς χρηματοδότησης έργων που δεν υλοποιήθηκαν από τους Ε.Υ. 51	
4.4.5	Διενέργεια μη επιλέξιμων δαπανών.....	51
4.4.6	Συστηματική παρακολούθηση του Οικονομικού Απολογισμού	51
4.5	Συστάσεις επί εξόδων διαχείρισης και λειτουργίας.....	51
4.5.1	Αδικολόγητη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με μη λειτουργικές δαπάνες	51
4.5.2	Διαδικασία αναμόρφωσης του προϋπολογισμού των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	52
4.5.3	Μη είσπραξη της κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	52
4.5.4	Δαπάνες μετακινήσεων προσωπικού στα πλαίσια υλοποίησης έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	52
4.5.5	Υπογραφή συμβάσεων για προμήθειες αγαθών άνω του ποσού των 2.500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	52
4.6	Συστάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	52
4.6.1	Δημιουργία Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	52
4.6.2	Απουσία σαφούς νομικού περιεχομένου απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε. και ελλιπείς διαδικασίες πρόσληψης	53
4.6.3	Αβεβαίωτα έσοδα – απαιτήσεις από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα.....	53
4.6.4	Ακίνητο υπόλοιπο υποχρέωσης προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	53
5.	ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ.....	54
	ΜΕΡΟΣ Ι - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	56
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	57
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	65
	ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ.....	166

Γλωσσάριο / Συντομεύσεις

Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.Π.Θ.	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Α.Σ.Ε.Π.	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
Γ.Γ.Ε.Τ.	Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης
Γ.Γ.Π.Σ.	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
Δ.Ε.Π.	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
Δ.ΗΛΕ.Δ.	Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Α.Α.Δ.Ε.
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Δ.Π.Θ.	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Ε.Δ.Ε.Λ.	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών
Ε.Ε.	Επιτροπή Ερευνών
Ε.Λ.Κ.Ε.	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ε.Σ.Π.Α.	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Ε.Υ.	Επιστημονικός Υπεύθυνος
Κ.Β.Σ.	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
Κ.Γ.Λ.	Κωδικός Γενικής Λογιστικής
ΚΥΑ.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Ν. / ν.	Νόμος
Ο.Ε.Υ.	Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Ο.Π.Α.	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Υ.Π.Ε.Θ.	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions - Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων
ResCom	Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.)¹ στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) για το οικονομικό έτος 2015.

Βασικοί στόχοι του ελέγχου ήταν να εξεταστούν:

- Η ορθή και ακριβής απεικόνιση των υπό έλεγχο στοιχείων, γεγονότων και συναλλαγών στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2015.
- Εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, λειτουργεί σωστά και δίνει λογικές εγγυήσεις για: (α) τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, (β) τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και πληροφοριών και (γ) την πρόληψη, ανίχνευση, διόρθωση, καθώς και τη διερεύνηση και την παρακολούθηση της απάτης και των παρατυπιών.
- Εάν οι συναλλαγές είναι νόμιμες και κανονικές και συμμορφώνονται με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το βασικό συμπέρασμα του ελέγχου είναι η απουσία συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης της δημοσιονομικής διαχείρισης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. ως απόρροια εγγενών αδυναμιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου – εσωτερικών δικλίδων και οι ελλείψεις και η πολυπλοκότητα που υφίστανται στο νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Τα ανωτέρω έχουν αντίκτυπο στην ορθή εμφάνιση των κονδυλίων των Οικονομικών Καταστάσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Τα σημαντικότερα ευρήματα που εντοπίστηκαν από το Ε.Σ. είναι:

- Η απουσία αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..
- Σημαντικές καθυστερήσεις στις διαδικασίες περάτωσης των έργων που έχουν ολοκληρωθεί ως προς το συμβατικό και οικονομικό τους αντικείμενο.
- Η ύπαρξη μη επιλέξιμων δαπανών που συνεπάγεται εκκρεμείς δανειακές υποχρεώσεις των Επιστημονικών Υπευθύνων προς τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..
- Η απουσία σαφούς νομικού περιεχομένου απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε..
- Αδυναμίες στην παρακολούθηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. λόγω μη διενέργειας φυσικών απογραφών επί των περιουσιακών του στοιχείων.

¹ Συγκρότηση Ομάδας Ελέγχου με την υπ' αριθ. 24058/12.4.2017 Απόφαση Προέδρου Ε.Σ.

- Η ύπαρξη διαφυγόντων εσόδων από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ. και η αδυναμία βεβαίωσης και είσπραξής τους από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Τα ευρήματα καθιστούν σαφές ότι είναι απαραίτητη η ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικών δικλίδων για μία αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση των έργων και η λήψη σημαντικών μέτρων για τη διασφάλιση της πληρότητας των εσόδων.

Το Ε.Σ. συστήνει:

- Την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Ε.Λ.Κ.Ε., του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών για τη σύσταση Αυτοτελών Τμημάτων Εσωτερικού Ελέγχου στα Α.Ε.Ι. και κατ' επέκταση στους Ε.Λ.Κ.Ε..
- Την ενίσχυση της συνεργασίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με τους αρμόδιους φορείς για τη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ..
- Την άμεση τακτοποίηση των έργων, στα οποία εκκρεμούν οι διαδικασίες περάτωσης, καθώς και των οφειλών και των μη επιλέξιμων δαπανών τους που καθυστερούν τις διαδικασίες περάτωσής τους.
- Τη θέσπιση σαφούς νομικού πλαισίου πρόσληψης και απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε..
- Την καθιέρωση συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) για το οικονομικό έτος 2015, ο οποίος διενεργήθηκε από την Ομάδα Ελέγχου που συγκροτήθηκε με την αριθ. 24058/12.4.2017 απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ.. Ο έλεγχος αυτός αποτελεί μέρος του οριζόντιου χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργήθηκε στους Ε.Λ.Κ.Ε. των Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ο.Π.Α.), Πανεπιστημίου Πειραιώς, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Πανεπιστημίου Πατρών για τη χρήση 2014 και των Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) και Πανεπιστημίου Κρήτης για τη χρήση 2015, σύμφωνα με το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.) οικονομικού έτους 2017, που εκπονήθηκε από την Ολομέλεια του Ε.Σ. με τα Πρακτικά της 5ης Γεν. Συν./29.3.2017.

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου, τον Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ. (ν.4129/2013, ΦΕΚ 52 Α') και το Εγχειρίδιο Ελέγχου του Ε.Σ., στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), τα οποία εγγυώνται μεταξύ άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών των Ομάδων Ελέγχου.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε επί του συνόλου της δημοσιονομικής διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. για το οικονομικό έτος 2015.

Στο πλαίσιο αυτού εξετάστηκε:

- ✓ Η ορθή και ακριβής απεικόνιση των υπό έλεγχο στοιχείων, γεγονότων και συναλλαγών στις Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες συντάχθηκαν για πρώτη φορά σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα², ώστε να διαπιστωθεί με εύλογη διασφάλιση, ότι οι λογαριασμοί είναι απαλλαγμένοι από ουσιώδεις ανακρίβειες και ότι αποτελούν προϊόν ενός λογιστικού συστήματος, το οποίο λειτουργεί ορθά.
- ✓ Εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, λειτουργεί σωστά και δίνει λογικές εγγυήσεις για: (α) τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, (β) τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και πληροφοριών και (γ) την πρόληψη, ανίχνευση, διόρθωση καθώς και τη διερεύνηση και την παρακολούθηση της απάτης και των παρατυπιών.
- ✓ Εάν οι συναλλαγές είναι νόμιμες και κανονικές και συμμορφώνονται με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

² Ν. 4308/2014 (ΦΕΚ251Α'/24.11.2014): "Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις".

Ο έλεγχος ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2017 και ολοκληρώθηκε με την κατάρτιση του Πίνακα Προκαταρκτικών Ευρημάτων του Ε.Σ., ο οποίος απεστάλη στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με το αριθ. 35712/24.05.2018 αποδεικτικό έγγραφο επίδοσης του Ε.Σ.

Οι απαντήσεις επί των ανωτέρω ευρημάτων δόθηκαν στο Ε.Σ. με το αριθ. 74971/2018/20.06.2018 έγγραφο του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Για την αρτιότερη κατανόηση των ανωτέρω, αναφέρεται ότι στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται τα κύρια οικονομικά στοιχεία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τους Ε.Λ.Κ.Ε.. Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις διαπιστώσεις / ευρήματα του ελέγχου επί της Οργανωτικής Δομής και Λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., επί της διαχείρισης των έργων και επί των κονδυλίων των Οικονομικών Καταστάσεων του ελεγχόμενου φορέα. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρατίθενται οι συστάσεις προς τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και τους εμπλεκόμενους φορείς.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.1 Γενικά στοιχεία Ε.Λ.Κ.Ε.

Οι Ε.Λ.Κ.Ε. συστάθηκαν σε όλα τα Α.Ε.Ι. με το άρθρο 1 του Π.Δ. 432/1981 και αποτελούσαν χωριστή ομάδα περιουσίας των Α.Ε.Ι., υποκείμενη σε ιδιαίτερη δημοσιονομική μεταχείριση, τελούσα σε αυτοτέλεια έναντι του προϋπολογισμού αυτών, συνιστώσα όμως δημόσια διαχείριση.

Οι Ε.Λ.Κ.Ε. διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην άσκηση της συστηματικής ερευνητικής πολιτικής των Α.Ε.Ι.. Βασικός ρόλος της έρευνας δεν είναι μόνο η παραγωγή νέας γνώσης, αλλά και η αξιοποίηση των επιτευγμάτων της από τον ευρύτερο χώρο της αγοράς και της κοινωνίας, καθώς και η ανάδειξη των Α.Ε.Ι. αλλά και της χώρας, στη διεθνή επιστημονική κοινότητα και γενικά στον διεθνή χώρο. Οι Ε.Λ.Κ.Ε. καλύπτουν τις ειδικές αυτές ανάγκες με την χάραξη της ερευνητικής πολιτικής των Α.Ε.Ι., την εξασφάλιση και διαχείριση των απαραίτητων πόρων, την κατάρτιση ετήσιων οικονομικών και επιστημονικών προγραμματισμών και απολογισμών και την εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας τους.

2.2 Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.)

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με έδρα τη Θεσσαλονίκη, είναι το θεσμοθετημένο όργανο του Α.Π.Θ. για διαχείριση της έρευνας και των συναφών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου. Συστάθηκε με βάση την ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και βασικό σκοπό έχει, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής, τη διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών οποιουδήποτε είδους που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών έργων, συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών με πιστώσεις από το αποθεματικό του Ε.Λ.Κ.Ε. προς όφελος του Ιδρύματος ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. και απόφασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

2.3 Οικονομικά Στοιχεία

Η διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις που αφορούν στον Ισολογισμό και στα Αποτελέσματα Χρήσεως. Τα αποτελέσματα χρήσης του κάθε έργου που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν παρακολουθούνται ξεχωριστά, αλλά το κέρδος/ζημία που

προκύπτει από τη διαχείρισή αυτών ενσωματώνονται στα συνολικά αποτελέσματα χρήσεως του Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ..

Στους κατωτέρω Πίνακες Ι και ΙΙ παρουσιάζονται τα βασικά οικονομικά μεγέθη Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων χρήσης των ετών 2014 και 2015.

Πίνακας Ι: Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Ισολογισμού

Ε.Λ.Κ.Ε Α.Π.Θ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	ΜΕΤΑΒ/ΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓ/ΚΟΥ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩ - ΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΧΡΗΣΗ 2014 (σε χιλ.€)	14.220,14	61.430,56	290.432,46	10.975,23	358.632,79	369.608,02
ΧΡΗΣΗ 2015 (σε χιλ.€)	13.933,03	55.103,11	328.301,56	9.751,23	391.239,03	400.990,26
Μεταβολή (%)	-2%	-10%	13%	-11%	9%	8%

Πίνακας ΙΙ: Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Αποτελεσμάτων Χρήσεως προ φόρων

Ε.Λ.Κ.Ε Α.Π.Θ	ΧΡΗΣΗ 2015 (σε χιλ. €)	ΧΡΗΣΗ 2014 (σε χιλ. €)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
ΕΣΟΔΑ	6.160,20	5.245,03	17%
ΕΞΟΔΑ	6.122,21	5.205,61	18%
ΑΠΟΤ/ΣΜΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	37,99	39,42	-4%

Τα έσοδα και έξοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. ανά κατηγορία παρουσιάζονται στους πίνακες ΙΙΙ και ΙV και είναι τα εξής:

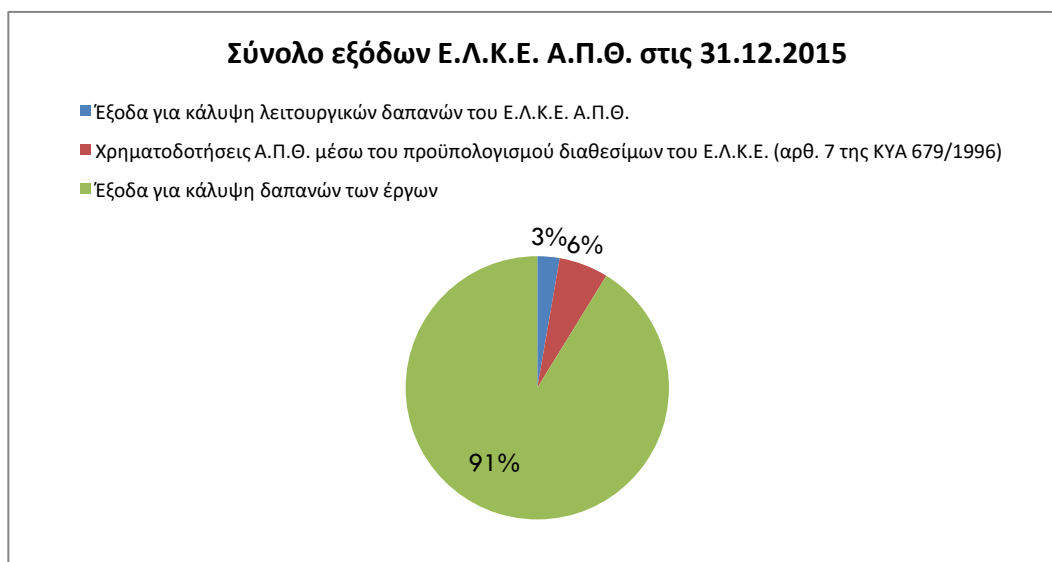
Πίνακας ΙΙΙ: Έσοδα ανά κατηγορία

ΕΣΟΔΑ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	31.12.2015	31.12.2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	188.804,55	421.237,31	-55%
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	5.084.450,58	3.648.548,65	39%
ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	838.986,73	1.154.016,81	-27%
ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΣΟΔΑ	41.275,07	16.500,75	150%
ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	6.685,20	4.730,02	41%
ΣΥΝΟΛΟ	6.160.202,13	5.245.033,54	17%

Πίνακας IV: Έξοδα ανά κατηγορία

ΕΞΟΔΑ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	31.12.2015	31.12.2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	470.475,98	509.929,43	-8%
ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	944.722,47	838.178,55	13%
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	256.121,66	165.742,61	55%
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	161.814,55	7.352,26	2101%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	4.220.596,45	3.604.062,14	17%
ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	444,98	1.450,94	-69%
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	67.271,62	77.482,65	-13%
ΕΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ	762,23	1.250,83	-39%
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	0,00	159,50	-100%
ΣΥΝΟΛΟ	6.122.209,94	5.205.608,91	18%

Πιο αναλυτικά, το σύνολο των εξόδων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στο οικονομικό έτος 2015 ανήλθε σε συνολικό ύψος 69.644.016,86 ευρώ την 31.12.2015. Το 91% του συνόλου αφορά σε έξοδα διαχείρισης έργων, ενώ το υπόλοιπο αφορά κατά 3% αφορά σε έξοδα για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και κατά 6% σε χρηματοδοτήσεις έργων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. για λογαριασμό του Α.Π.Θ. μέσω του προϋπολογισμού διαθεσίμων του (άρθ. 7 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996).

Πίνακας V: Έξοδα χρήσης 2015 ανά κατηγορία δαπάνης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ Α.Π.Θ.	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ 31.12.2015
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	9.591.808,09	470.475,98		10.062.284,07
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	23.469.080,32	944.722,47		24.413.802,79
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	1.037.623,88	256.121,66		1.293.745,54
ΦΟΡΟΙ ΤΕΛΗ	3.624.956,66	161.814,55		3.786.771,21
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	21.110.401,85	92.760,65	4.127.835,80	25.330.998,30
ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	47.958,51	444,98		48.403,49
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	4.611.174,20	67.271,62		4.678.445,82
ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ	4.377,96	762,23		5.140,19
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ	24.425,45	0,00		24.425,45
ΣΥΝΟΛΟ 31.12.2015 (σε ευρώ)	63.521.806,92	1.994.374,14	4.127.835,80	69.644.016,86

Τα έσοδα παροχής υπηρεσιών και έσοδα παρεπόμενων ασχολιών αναλύονται στον Πίνακα V ως εξής:

Πίνακας V: Ανάλυση κύκλου εργασιών ανά κατηγορία δραστηριότητας

ΕΣΟΔΑ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.	31.12.2015	31.12.2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
Παροχή Υπηρεσιών (Συνέδρια)	20.324,40	17.499,25	16%
Παροχή Υπηρεσιών (Έσοδα από εξέταση φακέλων κλινικών μελετών)	168.480,15	55.656,10	203%
Παροχή Υπηρεσιών (Επιχορηγήσεις)	0,00	348.081,96	-100%
Παροχή Υπηρεσιών (Κράτηση Ε.Λ.Κ.Ε. από επιχορηγήσεις)	4.681.842,40	2.912.463,84	61%
Παροχή Υπηρεσιών (Κράτηση από άσκηση ελεύθερου επαγ/τος καθηγητών Α.Π.Θ.)	402.608,18	736.084,81	-45%
ΣΥΝΟΛΟ (σε ευρώ)	5.273.255,13	4.069.785,96	30%

2.4 Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

Το νομοθετικό πλαίσιο για τη δημοσιονομική διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. είναι το εξής:

- Το Π.Δ. 432/1981 «Περί συστάσεως Ειδικών Λογ/σμών αξιοποιήσεως κονδυλίων για την εκτέλεση ερευνητικών έργων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας» (ΦΕΚ 118 Α').
- Η ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 (ΦΕΚ 826 Β') «Τροποποίηση και αντικατάσταση της απόφασης με αρ. Β1/819 <σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας», όπως αυτή τροποποιήθηκε και κυρώθηκε με τα άρθρα 36 του ν.3794/2009 (ΦΕΚ 156 Α') και 36 του Ν.3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α').

- Οι Οδηγοί Διαχείρισης Έργων, που εκδόθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και ήταν σε ισχύ κατά το διάστημα διενέργειας του ελέγχου.
- Οι Οδηγοί Προμηθειών, που εκδόθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και ήταν σε ισχύ κατά το διάστημα διενέργειας του ελέγχου.

2.5 Πρόσφατες σημαντικές αλλαγές

Στις 4.8.2017 δημοσιεύθηκε ο ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α'): «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», στον οποίο περιλαμβάνονται αρκετές αλλαγές για τους Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίες θα ληφθούν υπόψη κατά τη διεξαγωγή των ευρημάτων ελέγχου και των αντίστοιχων συστάσεων.

Τον Ιούλιο το 2017 εκδόθηκε ο πιο πρόσφατος «Οδηγός για τη Διαχείριση Έργων» του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (19η έκδοση), σύμφωνα με τον οποίο ρυθμίζονται σημαντικά θέματα επί της διαχείρισης των έργων και της πραγματοποίησης των δαπανών, τα οποία λήφθηκαν υπόψη τόσο κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, όσο και των συστάσεων της παρούσας έκθεσης ελέγχου.

Με το άρθρο 24 παρ. 9γ του ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83 Α') δόθηκε η δυνατότητα καταβολής αμοιβών για την πρόσθετη απασχόληση ή και αμοιβή αποδοτικότητας, σε εργαζομένους ή/και απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση (εργασίας, έργου ή εντολής) στους Ε.Λ.Κ.Ε., με την προϋπόθεση ότι υφίσταται προηγούμενη σχετική απόφαση της Ε.Ε. και εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα όρια αμοιβών του άρθρου 28 παρ. 1 του ν. 4354/2015 (ΦΕΚ 176 Α'). Με την παράγραφο 9δ του ιδίου άρθρου ορίστηκε η αναδρομική ισχύ των ανωτέρω διατάξεων από το έτος 2010 έως το έτος 2015.

Τέλος, με το άρθρο 35 του ν. 4559/2018 (ΦΕΚ 142 Α'), ρυθμίστηκαν ζητήματα που αφορούν τον υπολογισμό, την βεβαίωση και είσπραξη εσόδων κρατήσεων επί των ακαθαρίστων αποδοχών μελών Δ.Ε.Π. που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, είτε ατομικώς είτε μέσω εταιρείας.

2.6 Δομή Διακυβέρνησης

2.6.1 Οργανωτική Δομή

Τα βασικά όργανα διοίκησης των Ε.Λ.Κ.Ε., σύμφωνα με την ΚΥΑ ΚΑ/679/1996, είναι δύο:

- Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών ή η Επιτροπή Ερευνών (Ε.Ε.) είναι αποφασιστικό όργανο που απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π., που κατά προτεραιότητα ανήκουν στην βαθμίδα του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τριετής. Αποτελεί το βασικό θεσμό για τη διαχείριση της έρευνας και των συναφών δραστηριοτήτων και δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ειδικές ανάγκες της ερευνητικής δραστηριότητας και ειδικότερα για να μπορεί να διευκολυνθεί η διάκριση του ερευνητικού από το διδακτικό έργο, καθώς και η διάθεση της εξωτερικής χρηματοδότησης. Αν τα μέλη της επιτροπής είναι περισσότερα από εννέα, μπορεί να συγκροτείται ειδικό επταμελές όργανο από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής, και από πέντε μέλη που εκλέγονται από την Ε.Ε. μεταξύ των μελών της.
- Η Γραμματεία του Λογαριασμού είναι το διοικητικό - οργανωτικό όργανο του Ε.Λ.Κ.Ε. και είναι επιφορτισμένη με την λογιστική και διαχειριστική κίνηση του Λογαριασμού, την υποβοήθηση της Ε.Ε και την εκτέλεση των αποφάσεών της, καθώς επίσης και με την γραμματειακή εξυπηρέτηση της τελευταίας.

Οι αρμοδιότητες των ανωτέρω διοικητικών οργάνων παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α.1 της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

2.6.2 Οργανόγραμμα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. είναι πιστοποιημένος κατά ISO 9001:2008 και κατά συνέπεια έχει συγκεκριμένη οργανωτική δομή (Παράρτημα Α.2), σύμφωνα με το οποίο η Προϊσταμένη της Γραμματείας, επικουρείται από το Συμβούλιο Ποιότητας που αποτελείται από τους διευθυντές των επιμέρους τμημάτων.

2.7 Σύστημα Λογοδοσίας

Ο προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συντάσσεται από την Επιτροπή Ερευνών με τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι.. Σύμφωνα με την ΚΥΑ ΚΑ/679/1996, τα έσοδα αναλαμβάνονται και διατίθενται με ειδικές εντολές του Προέδρου της Επιτροπής ή εξουσιοδοτούμενου απ' αυτόν μέλους της Επιτροπής, ενώ το πλεόνασμά του διατίθεται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. (ύστερα από πρόταση της Επιτροπής) για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων

του Α.Ε.Ι.. Οι δαπάνες των έργων πραγματοποιούνται με εντολή του επιστημονικού υπευθύνου κάθε έργου, εφόσον προβλέπονται ρητά στον προϋπολογισμό του. Σε διαφορετική περίπτωση απαιτείται και η έγκριση του Επταμελούς Συμβουλίου της Επιτροπής Ερευνών. Η λογιστική παρακολούθηση της κίνησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. γίνεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος (ResCom) σύμφωνα με την διπλογραφική μέθοδο. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. διαθέτει διαχειριστική επάρκεια (πιστοποιητικό ISO 9001:2008), ώστε να μπορεί να διαχειρίζεται έργα συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Η Διοίκηση του Α.Π.Θ. παρακολουθεί και ελέγχει τη λειτουργία και τα πεπραγμένα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο «Οδηγό Χρηματοδότησης».

Η διαχείριση των χρηματοδοτούμενων έργων γίνεται στα Α.Ε.Ι. από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό του Πανεπιστημίου σύμφωνα με ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο.

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., έχοντας την υποχρέωση από τον νόμο της σύνταξης ετήσιου επιστημονικού και οικονομικού απολογισμού και προϋπολογισμού, συγκεντρώνει και ελέγχει όλα τα υποβαλλόμενα στοιχεία για την επιστημονική και οικονομική πρόοδο κάθε χρηματοδοτούμενου έργου που διαχειρίζεται, τα οποία στη συνέχεια επεξεργάζεται σε σύστημα ηλεκτρονικής παρακολούθησης των έργων.

Θα πρέπει να επισημανθεί το πλήθος, η σημασία, το είδος και η έκταση των ελέγχων στους οποίους υπόκειται ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις κατά περίπτωση συμβατικές του υποχρεώσεις.

Συγκεκριμένα έλεγχοι διενεργούνται από:

- ✓ Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (τακτικός – ετήσιος έλεγχος)
- ✓ Το Ελεγκτικό Συνέδριο (τακτικός και έκτακτος έλεγχος)
- ✓ Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (έκτακτος έλεγχος)
- ✓ Την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης– OLAF (έκτακτος έλεγχος)
- ✓ Το Υπουργείο Παιδείας, Οικονομικών και Γ.Λ. Κράτους (έκτακτος έλεγχος)
- ✓ Τους φορείς Χρηματοδότησης (κατά έργο και κατά περίπτωση)
- ✓ Τους δημοσιονομικούς υπαλλήλους σε όλα τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά συνέπεια όλα τα παραπάνω υποχρεώνουν τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. τόσο να ελέγχει, να παρακολουθεί την ομαλή εξέλιξη των έργων και να λαμβάνει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την απρόσκοπτη λειτουργία τους και τη νόμιμη και αποτελεσματική χρήση των πόρων, όσο και να προβαίνει σε έλεγχο της νομιμότητας και της πληρότητας όλων των διενεργούμενων πράξεων από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο (Ε.Υ.) του κάθε έργου.

2.8 Εξωτερικός Έλεγχος

Η οικονομική διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε Α.Π.Θ. υπόκειται στον τακτικό κατασταλτικό έλεγχο του Ε. Σ. και ελέγχεται σε ετήσια βάση από δύο ορκωτούς ελεγκτές, σύμφωνα με το άρθρο 8 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996.

Η έκθεση των Ορκωτών Ελεγκτών υποβάλλεται στον Υπουργό Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, στο Ε.Σ., στο Α.Ε.Ι. και στην Επιτροπή. Τα συγχρηματοδοτούμενα κοινοτικά προγράμματα ελέγχονται από τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές, την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών (Ε.Δ.Ε.Λ). και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Στη χρήση 2015 πραγματοποιήθηκε έλεγχος επί των οικονομικών καταστάσεων της διαχειριστικής χρήσης 01.1.2015 – 31.12.2015 από την Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία «ΣΟΛ CroweHorwath» Α.Ε.Ο.Ε., οι οποίες αποτελούνται από τον Ισολογισμό της 31.12.2015, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Κατά Λειτουργία), την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και την Κατάσταση Χρηματορρών (Έμμεση Μέθοδος).

Τα ευρήματα ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών λήφθηκαν υπόψη από την Ομάδα Ελέγχου κατά την πραγματοποίηση του ελέγχου.

2.9 Εσωτερικός Έλεγχος

Σύμφωνα με το οργανόγραμμα στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. λειτουργεί μονάδα Μισθοδοσίας Έργων & Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία οργανωτικά ανήκει στο Τμήμα Λογιστηρίου και είναι στελεχωμένη με έναν υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ.

Παράλληλα, διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, μέσω εσωτερικών επιθεωρήσεων εφαρμόζονται περιοδικά και από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας & Ανθρωπίνων Πόρων που υπάγεται στο Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας, Ανθρωπίνων Πόρων & Προμηθειών.

2.10 Διασφάλιση Ποιότητας

Στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. υπάρχει Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας & Ανθρωπίνων Πόρων που οργανωτικά ανήκει στο Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας, Ανθρωπίνων Πόρων και Προμηθειών.

Η πολιτική ποιότητας που εφαρμόζει ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνίσταται στην εφαρμογή βέλτιστων διαδικασιών ελέγχου και συγκεκριμένων συστημάτων πιστοποίησης, τα οποία εγγυώνται την παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλής ποιότητας.

Η στρατηγική ποιότητας της Επιτροπής στα πλαίσια του Επιχειρησιακού της Προγράμματος, ξεκίνησε με την πιστοποίηση του «Ειδικού Λογαριασμού», το Νοέμβριο του 2002, με το Διεθνές Πρότυπο ISO 9001:2000. Ο διεθνής αυτός τίτλος εξασφαλίζει τη λειτουργία του οργανισμού με ένα αντικειμενικό σύστημα διαχείρισης ποιότητας, με στόχο τόσο την ικανοποίηση των πελατών όσο και την ικανοποίηση των απαιτήσεων του ίδιου του οργανισμού.

Η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας πραγματοποιεί εσωτερικές επιθεωρήσεις δύο φορές ετησίως, διασφαλίζοντας ότι οι διαδικασίες των τμημάτων λειτουργούν με τα προβλεπόμενα του Προτύπου ISO, ενώ παράλληλα εντοπίζει και επισημαίνει τυχόν αποκλίσεις επ' αυτών.

2.11 Ευθύνη της Διοίκησης

Η Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. είναι υπεύθυνη:

- Για τη λειτουργία του φορέα σε συμμόρφωση με το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο.
- Για τον καθορισμό και διατήρηση του συστήματος των εσωτερικών εκείνων δικλίδων, το οποίο επιτρέπει στο φορέα την επίτευξη των γενικότερων στόχων του, όπως: Η διαφύλαξη των περιουσιακών του στοιχείων και πόρων, η εκτέλεση εύρυθμων, δεοντολογικών, οικονομικών, αποδοτικών και αποτελεσματικών λειτουργιών, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων λογοδοσίας που διασφαλίζουν την ορθή διακυβέρνηση και η κατάρτιση και παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη σφάλματα, που οφείλονται σε απάτη ή λάθος.

2.12 Ευθύνη Ελεγκτή

Ο έλεγχος περιορίζεται στη διατύπωση συμπερασμάτων, με εύλογη διασφάλιση, αναφορικά με την παρουσίαση των ελεγχθέντων στοιχείων των Οικονομικών Καταστάσεων του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς επίσης και με το βαθμό συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, των λειτουργιών του φορέα που σχετίζονται με τις ελεγχμένες διαδικασίες.

Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει στοιχεία δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης καθώς και τη διενέργεια ελεγκτικών διαδικασιών για την απόκτηση επαρκών και αξιόπιστων τεκμηρίων, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να διατυπωθούν συστάσεις για την ποιότητα των εσωτερικών δικλίδων του φορέα και την ορθή δημόσια διακυβέρνηση. Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI).

Το Ε.Σ. θα προβεί σε έλεγχο συμμόρφωσης, σε χρονικό ορίζοντα διετίας μετά τη δημοσίευση της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου, προκειμένου να διερευνηθεί η ενδυνάμωση του πλαισίου

εσωτερικών δικλίδων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λήφθηκαν για την εξασφάλιση της χρηστής δημόσιας διακυβέρνησης και η βελτίωση των διαδικασιών που ελέγχθηκαν. Η αναφορά που γίνεται παρακάτω σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αποτελεί αφορμή γόνιμου προβληματισμού για τη μελλοντική αποτροπή παρόμοιων ενεργειών/χειρισμών που ελλοχεύουν κινδύνους απόκλισης από τα υπάρχοντα πρότυπα της χρηστής δημόσιας διακυβέρνησης και επίτευξης σε βάθος χρόνου, της πλήρους συμμόρφωσης στο υπάρχον κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο.

3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 Ευρήματα επί της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

3.1.1 Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου επί της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε η απουσία Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τη σύστασή του έως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου και η απουσία σαφούς νομικού πλαισίου λειτουργίας για τους Ε.Λ.Κ.Ε. γενικότερα³.

Σημειώνεται ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. αποτελεί πλέον οργανική μονάδα του Α.Π.Θ. με τίτλο «Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (Μονάδα)», ενώ με τον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζεται η δομή, το επίπεδο λειτουργίας και η οργανωτική διάρθρωση της μονάδας⁴.

3.1.2 Μη δημοσίευση σε ΦΕΚ του Οδηγού Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τη σύστασή του έως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου δεν έχει δημοσιεύσει τον Οδηγό Χρηματοδότησης Έργων, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 9 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68 και της παρ. 3 του άρθρου 87 του ν.4485/2017 καθίσταται υποχρεωτική η έγκριση ενός νέου Οδηγού Χρηματοδότησης το αργότερο έως την 31.12.2018.

3.1.3 Απουσία Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε η απουσία Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 2 και 12 του ν.3492/2006 και 168 του ν.4270/2014.

Αντιθέτως, στο οργανόγραμμα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (Παράρτημα Α.2) υφίσταται η «Μονάδα Μισθοδοσίας Έργων και Εσωτερικού Ελέγχου», η οποία όπως διαπιστώθηκε, δεν είναι διοικητικά ανεξάρτητη, καθώς υπάγεται στο «Τμήμα Λογιστηρίου» του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

³ Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συστάθηκε βάσει των διατάξεων του ΠΔ. 432/1981 (ΦΕΚ 118 Α'), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις υπουργικές αποφάσεις αριθ. Β1/819/1988 (ΦΕΚ 920 Β') και ΚΥΑ/679/22.08.96 (ΦΕΚ 826 Β').

⁴ Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83 Α') και της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114Α'). Περαιτέρω, σημειώνεται ότι με την παρ. 5α του άρθρου 87 του ανωτέρω νόμου και με την αριθ. 2947/19.09.2017 Συνεδρίαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., ο ελεγχόμενος φορέας αποτελεί πλέον Διεύθυνση του Α.Π.Θ., διατηρώντας ξεχωριστό Α.Φ.Μ. για διαχειριστικούς και μόνο λόγους.

3.2 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

3.2.1 Πλημμελείς διαδικασίες παρακολούθησης – φυσικής απογραφής των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν τηρεί συστηματικές διαδικασίες παρακολούθησης των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων, τόσο αυτών που χρησιμοποιούνται για τους λειτουργικούς του σκοπούς, όσο και αυτών που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των χρηματοδοτούμενων έργων. Επίσης, δε διενεργεί συστηματικά απογραφή για τη διαπίστωση της φυσικής θέσης και της λειτουργικής κατάστασης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, τόσο περιοδικά, όσο και στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. παραμένουν στο χώρο εκπόνησης του εκάστοτε έργου και μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και συμβατικού αντικειμένου. Δεν υφίσταται συστηματική παρακολούθηση αυτών από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., καθώς μόνος αρμόδιος για αυτά θεωρείται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του εκάστοτε έργου.

Επιπλέον, όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο του «Μητρώου Παγίων Στοιχείων» και του «Βιβλίου Παγίων και Διακίνησης Υλικού» του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν υφίσταται επαρκής πληροφόρηση για την ταυτοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων (barcode, serial number, κ.λ.π.) και την τρέχουσα κατάσταση αυτών (π.χ. πληροφορίες για το αν τελούν σε κατάσταση ιδιόχρησης, εκμίσθωσης, παραχώρησης, τυχόν ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους, κ.λ.π.).

3.3 Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

3.3.1 Καθυστερήσεις στις διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τους Φορείς Χρηματοδότησης

Από τον έλεγχο του κονδυλίου του Ισολογισμού «Εμπορικές Απαιτήσεις» κατά το οικονομικό έτος 2015, εντοπίστηκε από την Ομάδα Ελέγχου κονδύλι συνολικού ποσού 934.881,82 ευρώ που αφορά σε υπόλοιπα φορέων χρηματοδότησης επί έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα οποία παραμένουν χωρίς κίνηση μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.1).

Από την επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.⁵ διαπιστώθηκε η λήψη των απαραίτητων ενεργειών για την είσπραξη επίδικων απαιτήσεων συνολικού ύψους 442.068,50 ευρώ.

Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση των χρηματοδοτήσεων των έργων οδηγεί αναπόφευκτα σε προσωρινή ή οριστική διακοπή αυτών. Από τον έλεγχο του κονδυλίου του Ισολογισμού «Αναλωθείσες

⁵Σχετική η αριθ. 18/07/35807/23.3.2018 επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. προς το Ε.Σ.

χρηματοδοτήσεις έργων σε εξέλιξη» του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. την 31.12.2015, διαπιστώθηκε η μη ολοκλήρωση ως προς το συμβατικό και φυσικό αντικείμενο 9 έργων παρελθόντων ετών, λόγω καθυστερήσεων στη λήψη χρηματοδότησης από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης, με αποτέλεσμα την ύπαρξη οφειλόμενων δανειακών υποχρεώσεων των Επιστημονικών Υπευθύνων προς τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 104.409,14 ευρώ μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.2).

3.3.2 Απαιτήσεις από δάνεια σε Επιστημονικούς Υπευθύνους του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τον έλεγχο του κονδυλίου του Ισολογισμού «Λοιπές Απαιτήσεις» συνολικού ποσού 7.818.722,67 ευρώ κατά την 31.12.2015, διαπιστώθηκε ότι ποσό 1.023.970,84 ευρώ (13% του συνόλου) αφορά σε δάνεια που χορηγήθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. σε Επιστημονικούς Υπευθύνους έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Το ανωτέρω κονδύλιο παρέμεινε ανείσπρακτο μέχρι την 31.12.2017 (Παράρτημα Β.3).

Η κίνηση του κονδυλίου του Ισολογισμού «Λοιπές απαιτήσεις» την 31.12.2015 είναι η εξής:

	Απαιτήσεις από δάνεια σε Ε.Υ.	Ποσό σε ευρώ
	Υπόλοιπο απαιτήσεων δανείων Ε.Υ. στις 01.01.2015	6.424.072,57
(+):	Χορηγηθέντα δάνεια σε Ε.Υ. κατά τη διάρκεια του έτους 2015	13.026.363,89
(-):	Επιστραφέντα δάνεια κατά τη διάρκεια του έτους 2015	<u>11.631.713,79</u>
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31.12.2015	7.818.722,67

3.3.3 Δαπάνες έργων σε εξέλιξη (Αποδόσεις έργων) Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Το σύνολο των δαπανών των έργων σε εξέλιξη του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015 ανήλθε σε συνολικό ποσό 328.301.562,60 ευρώ (Παράρτημα Β.4).

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ποσό 103.932.001,08 ευρώ αφορά σε δαπάνες έργων, τα οποία έχουν ολοκληρωθεί ως προς το συμβατικό τους αντικείμενο, παραμένουν όμως σε εξέλιξη βαρύνοντας ισόποσα το αντίστοιχο κονδύλι του Ισολογισμού «Δαπάνες έργων σε εξέλιξη» του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015.

Το ανωτέρω κονδύλι αφορά κατά:

- Ποσό 11.493,67 ευρώ σε ακίνητα υπόλοιπα δαπανών έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ, τα οποία δεν έχουν τακτοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

- Ποσό 103.713.482,75 ευρώ σε υπόλοιπα δαπανών έργων που βρίσκονται σε κατάσταση «λήξης». Τα έργα αυτά, αν και έχουν ολοκληρωθεί ως προς το συμβατικό τους αντικείμενο, δεν έχουν περατωθεί από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

- Ποσό 207.024,66 ευρώ σε υπόλοιπα δαπανών έργων, τα οποία τέθηκαν σε κατάσταση περάτωσης πριν το οικονομικό έτος 2015, διαδικασίες, οι οποίες όμως δεν ολοκληρώθηκαν μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Από τον έλεγχο των ανωτέρω κονδυλίων εντοπίστηκαν σημαντικές αδυναμίες εσωτερικών δικλίδων (internal controls) επί της δημοσιονομικής διαχείρισης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην παράγραφο 3.3.4.

3.3.4 Καθυστερήσεις κατά την ολοκλήρωση και περάτωση των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο της χρηματοοικονομικής διαχείρισης των έργων διαπιστώθηκαν καθυστερήσεις στις διαδικασίες περάτωσης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., οι οποίες επηρεάζουν την ορθή απεικόνιση των κονδυλίων του Ισολογισμού του ελεγχόμενου φορέα την 31.12.2015. Το γεγονός αυτό περιορίζει τη δυναμική των τελευταίων ως εργαλείο πληροφόρησης της Διοίκησης και των ενδιαφερομένων μερών.

Οι σωρευτικές προϋποθέσεις για την περάτωση των έργων είναι οι εξής:

- Να μην υφίστανται εκκρεμή υπόλοιπα στους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής που εμπλέκονται στο κύκλωμα των έργων.
- Να μην έχουν πραγματοποιηθεί οικονομικές κινήσεις και αναμορφώσεις προϋπολογισμού κατά το έτος περάτωσης.
- Να μην υφίστανται εκκρεμότητες δικαστικής διεκδίκησης.

Οι ανωτέρω παραδοχές δεν αιτιολογούν παρόλα αυτά τη μη έγκαιρη τακτοποίηση των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. που έληξαν τουλάχιστον κατά τα έτη 2000-2013 και τα οποία δεν έχουν τακτοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση των δαπανών των έργων σε κατάσταση «λήξης» διαπιστώθηκε ότι από το κονδύλι συνολικού ποσού 103.713.482,75 ευρώ που αντιστοιχεί σε 1.217 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα 912 εξ' αυτών ποσού 62.961.342,72 ευρώ με χρονική διάρκεια λήξης κατά τα έτη 2000 έως 2013, θα μπορούσαν να έχουν τακτοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Το πλήθος και οι αντίστοιχες δαπάνες των ανωτέρω έργων ανά έτος λήξης απεικονίζονται αναλυτικά στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: Έργα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. σε κατάσταση «λήξης»

ΕΤΟΣ ΛΗΞΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΠΡΑΓΜ/ΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ 31.12.2015 ΕΥΡΩ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
2000	1	45.084,23	0,08%
2001	1	83.458,32	0,08%
2003	7	133.451,05	0,58%
2004	11	618.549,00	0,90%
2005	28	1.373.345,93	2,30%
2006	37	1.625.839,58	3,04%
2007	56	2.739.984,58	4,60%
2008	85	6.650.425,05	6,98%
2009	101	5.751.003,58	8,30%
2010	71	5.019.569,58	5,83%
2011	127	5.620.997,10	10,44%
2012	180	15.459.830,43	14,79%
2013	207	17.839.804,29	17,01%
2014	<u>305</u>	<u>40.752.140,03</u>	<u>25,06%</u>
ΣΥΝΟΛΟ	1.217	103.713.482,75	100,00%

Από τον έλεγχο της πορείας των έργων μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου προέκυψαν τα κάτωθι ευρήματα ελέγχου:

❖ **Έργα που περατώθηκαν εκπρόθεσμα στο οικονομικό έτος 2016**

Σε 214 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 9.415.470,97 ευρώ οι διαδικασίες περάτωσης ολοκληρώθηκαν με καθυστέρηση στο οικονομικό έτος 2016 (Παράρτημα Β.5).

Τα έργα αυτά ανά φορέα χρηματοδότησης είναι τα εξής:

- 21 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 592.550,05 ευρώ την 31.12.2015 με φορέα χρηματοδότησης τη «Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.)» του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- 32 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 5.458.824,34 ευρώ την 31.12.2015 με ευρωπαϊκούς φορείς χρηματοδότησης.
- 161 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 3.364.096,58 ευρώ την 31.12.2015 με ιδιωτικούς φορείς χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι βασικός λόγος καθυστέρησης των διαδικασιών περάτωσης των έργων είναι η αδυναμία τακτοποίησης των μη επιλέξιμων δαπανών των έργων, οι οποίες όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο, συνεπάγονται περικοπή της χρηματοδότησης των έργων κατά ισόποσο ποσό από τους φορείς χρηματοδότησης⁶.

❖ **Έργα που δεν έχουν περατωθεί αν και δεν έχουν οικονομικές εκκρεμότητες**

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι 133 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με συνολικές πραγματοποιηθείσες δαπάνες ποσού 14.226.685,36 ευρώ την 31.12.2015 συνεχίζουν να εμφανίζονται ως έργα σε εξέλιξη, παρά το γεγονός ότι δε φέρουν οικονομικές εκκρεμότητες που να κωλύουν την ολοκλήρωση των διαδικασιών περάτωσής τους (Παράρτημα Β.6).

Συγκεκριμένα:

- 18 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 653.013,67 ευρώ την 31.12.2015 έχουν φορέα χρηματοδότησης τη «Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.)» του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- 34 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 11.724.056,14 ευρώ την 31.12.2015 έχουν ευρωπαϊκούς φορείς χρηματοδότησης.
- 81 έργα με πραγματοποιηθείσες δαπάνες 1.849.615,55 ευρώ την 31.12.2015 έχουν ιδιωτικούς φορείς χρηματοδότησης.

❖ **Έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. τα οποία έχουν τεθεί σε καθεστώς περάτωσης μέχρι το οικονομικό έτος 2014 και παραμένουν σε εξέλιξη έως σήμερα**

Στο οικονομικό έτος 2015 εντοπίστηκαν 123 έργα παρελθόντων ετών λήξης κατά τα έτη 1990-2014 συνολικών πραγματοποιηθεισών δαπανών 207.024,66 ευρώ την 31.12.2015, τα οποία τέθηκαν σε καθεστώς περάτωσης από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. έως και το οικονομικό έτος 2014, οι διαδικασίες όμως περάτωσής τους δεν ολοκληρώθηκαν μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου, με αποτέλεσμα τα έργα αυτά να εμφανίζονται σε εξέλιξη την 31.12.2015.

Το πλήθος και οι δαπάνες των έργων κατά την 31.12.2015 ανά έτος λήξης απεικονίζεται αναλυτικά στον κατωτέρω πίνακα:

⁶Ενδεικτικά, αναφέρεται το έργο με κωδικό 10058, το οποίο έχει φορέα χρηματοδότησης τη «Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.)». Η καθυστέρηση των διαδικασιών περάτωσής του οφείλεται σε διενέργεια μη επιλέξιμων δαπανών ποσού 3.537,65 ευρώ σε σύνολο πραγματοποιημένων δαπανών 14.969,34 ευρώ. Το έργο περατώθηκε με καθυστέρηση στο οικονομικό έτος 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2: Έργα που τέθηκαν σε κατάσταση περάτωσης έως το οικονομικό έτος 2014

ΕΤΟΣ ΛΗΞΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΓΩΝ ΤΗΝ 31.12.2015
NULL (μη προσδιορισμένη ημερομηνία)	4	19.539,10
1996	1	8.424,24
1998	2	2.466,86
1999	3	4.865,16
2000	2	325,04
2001	5	1.587,51
2002	1	0,03
2003	4	796,91
2004	4	1.872,57
2005	2	18.089,27
2006	3	1.440,21
2007	7	1.822,25
2008	6	3.459,91
2009	8	6.530,42
2010	10	23.315,14
2011	7	1.147,49
2012	2	3.045,54
2013	8	18.797,46
2014	<u>44</u>	<u>89.499,55</u>
ΣΥΝΟΛΟ	123	207.024,66

Όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων, οι διαδικασίες περάτωσης δεν εφαρμόστηκαν στα ανωτέρω έργα εκ παραδρομής από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Από τα ανωτέρω, 85 εξ' αυτών με συνολικό ποσό δαπανών 115.353,06 ευρώ, παραμένουν χωρίς κίνηση έως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.7).

Τέλος, σημειώνεται ότι κονδύλι ποσού 19.539,10 ευρώ αφορά σε 4 έργα της ανωτέρω κατηγορίας με μη προσδιορισμένη ημερομηνία περάτωσης (κατάσταση «NULL»), γεγονός που καθιστά δυσχερή την περαιτέρω διαχείριση και παρακολούθησή τους από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

3.4 Διαχείριση έργων

3.4.1 Έλλειψη αποτελεσματικής συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των Τμημάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά τη δημοσιονομική διαχείριση των έργων

Παρά την ύπαρξη οργανογράμματος στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τη σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων ανά θέση εργασίας και την ύπαρξη περιγραμμάτων θέσεως εργασίας με σαφή διαχωρισμό καθηκόντων, διαπιστώθηκε έλλειψη αποτελεσματικής συνεργασίας και συντονισμού ανάμεσα στα εμπλεκόμενα τμήματα διαχείρισης και παρακολούθησης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Η ύπαρξη περιγραφών θέσεως εργασίας με σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων και καθηκόντων στο προσωπικό δεν εξασφαλίζει από μόνη της την αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση των έργων. Προκειμένου να διασφαλισθεί η διάχυση της πληροφόρησης αναφορικά με τη συνολική δραστηριότητα κάθε έργου, κρίνεται απαραίτητη η επικοινωνία όχι μόνο στα πλαίσια του ιδίου Τμήματος ή Τμημάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., αλλά και σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού.

Σημειώνεται, ότι η έλλειψη αποτελεσματικού συντονισμού και πληροφόρησης, σε συνδυασμό με το σημαντικό πλήθος των έργων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για τις υφιστάμενες καθυστερήσεις στις διαδικασίες περάτωσης των έργων, όπως περιγράφηκε ανωτέρω.

3.4.2 Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου κατά τη χρηματοδότηση των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο χρηματοοικονομικής διαχείρισης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. διαπιστώθηκαν αδυναμίες εσωτερικών δικλίδων στο σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης αυτών, οι οποίες εστιάζονται κυρίως στη χορήγηση σημαντικών ταμειακών διευκολύνσεων στους Ε.Υ. των έργων κατόπιν έγκρισης του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε..

Οι ταμειακές διευκολύνσεις των έργων διενεργούνται μέσω: (α) βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και (β) *εσωτερικής χρηματοδότησης*⁷ και του *εσωτερικού δανεισμού*⁸, για τις οποίες όμως, όπως διαπιστώθηκε από την Ομάδα Ελέγχου, δεν υφίσταται σαφές νομικό πλαίσιο που να τις κατοχυρώνει θεσμικά ως διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων.

Σημειώνεται, επίσης, ότι οι προαναφερόμενες διευκολύνσεις δεν προβλέπονται στην ΚΥΑ ΚΑ/679/1996, ενώ στις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. ιγ του ν.4485/2017⁹ γίνεται αναφορά στη χορήγηση ταμειακών διευκολύνσεων των έργων, χωρίς όμως να προσδιορίζεται με σαφήνεια ο τρόπος χρηματοδότησης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

⁷Ως *εσωτερική χρηματοδότηση έργου* ορίζεται η διαδικασία μεταφοράς χρημάτων από έργο του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. που παρουσιάζει πλεόνασμα σε έργο που χρήζει άμεσης οικονομικής ενίσχυσης, μέχρι την οριστική λήψη χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι τα δύο έργα να υλοποιούνται από τον ίδιο Επιστημονικό Υπεύθυνο ή οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι να ανήκουν στο ίδιο Τμήμα του Α.Π.Θ.. Κατά τη χορήγηση εσωτερικής χρηματοδότησης δεν υφίσταται υποχρέωση επιστροφής χρημάτων στο έργο από όπου αυτά ελήφθησαν.

⁸Ως *εσωτερικός δανεισμός έργου* ορίζεται η διαδικασία μεταφοράς χρημάτων από έργο του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., το οποίο παρουσιάζει ταμειακό πλεόνασμα σε έργο που χρήζει άμεσης οικονομικής ενίσχυσης μέχρι την οριστική λήψη χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι τα δύο έργα να υλοποιούνται από τον ίδιο Επιστημονικό Υπεύθυνο ή οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι να ανήκουν στο ίδιο Τμήμα του Α.Π.Θ.. Στην εν λόγω διαδικασία απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιστροφή των χρημάτων στο έργο από όπου αυτά ελήφθησαν, εκτός αν ο Επιστημονικός Υπεύθυνος αποφασίσει διαφορετικά και το αίτημα γίνει δεκτό από το επταμελές όργανο της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114Α'), παρ. ιγ, ορίζεται ότι: «Χορηγεί ταμειακές διαχειριστικές διευκολύνσεις σε προγράμματα και έργα σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.».

Επισημαίνεται, ότι μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου, ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν έχει προβεί σε έκδοση του Οδηγού Χρηματοδότησης και του οδηγού Διαχείρισης έργων.

3.4.3 Οφειλόμενες δανειακές υποχρεώσεις έργων από χορήγηση κεφαλαίων μέσω βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης

Κατά την ημερομηνία διεξαγωγής του ελέγχου των οικονομικών απολογισμών των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στο οικονομικό έτος 2018 εντοπίστηκαν 154 έργα, τα οποία φέρουν οφειλές από βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση συνολικού ποσού 989.188,27 ευρώ μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου του Ε.Σ..

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3: Δανειακές υποχρεώσεις έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΕΡΓΩΝ
Γ.Γ.Ε.Τ. (ΥΠ.ΑΝ)	79	214.615,03
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ	32	362.976,22
<u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ</u>	<u>43</u>	<u>411.597,02</u>
ΣΥΝΟΛΟ	154	989.188,27

Η χορήγηση βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης πραγματοποιείται με μεταφορά κονδυλίων από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στους Ε.Υ. των έργων, κατόπιν αιτήματος αυτών και έγκρισης από το αρμόδιο Επταμελές Όργανο της Ε.Ε.. Η ανωτέρω διαδικασία καθίσταται απαραίτητη για την έναρξη υλοποίησης των έργων λόγω της ύπαρξης καθυστερήσεων στη διαδικασία λήψης των χρηματοδοτήσεων από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης.

Η χορήγηση κονδυλίων βραχυπρόθεσμου δανεισμού σε έργα χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκούς φορείς χρηματοδότησης είναι μείζονος σημασίας, διότι για τη λήψη των κονδυλίων καθίσταται απαραίτητη η προσκόμιση εξοφλημένων παραστατικών των δαπανών των έργων. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη ταμειακής ρευστότητας στο έργο, το οποίο την αποκτά μέσω της διαδικασίας του βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

Από τον έλεγχο των έργων παρατηρήθηκε όμως, ότι σημαντικά από τα ανωτέρω οφειλόμενα κονδύλια οφείλονται σε περικοπή χρηματοδοτήσεων από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης, λόγω διενέργειας μη επιλέξιμων δαπανών από τους Ε.Υ. των έργων.

Από τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων και των προσκομισθέντων στην Ομάδα Ελέγχου στοιχείων προέκυψαν τα κάτωθι ευρήματα ελέγχου:

- **Έργα με φορέα χρηματοδότησης τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης**

Σε 79 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με φορέα χρηματοδότησης τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης χορηγήθηκε κονδύλι συνολικού ποσού 2.187.054,51 ευρώ μέσω βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης, από το οποίο ποσό 214.615,03 ευρώ παραμένει ως οφειλόμενη υποχρέωση. Επισημαίνεται, ότι τα ανωτέρω έργα πραγματοποίησαν μη επιλέξιμες δαπάνες συνολικού ποσού 620.343,59 ευρώ σε σύνολο 6.437.907,16 ευρώ πραγματοποιηθεισών δαπανών (Παράρτημα Β.8 Α).

- **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ιδιωτικούς Φορείς**

Σε 32 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. χρηματοδοτηθέντα από ιδιωτικούς φορείς διαπιστώθηκαν κατά την ημερομηνία διεξαγωγής του ελέγχου στο οικονομικό έτος 2018 εκκρεμείς δανειακές υποχρεώσεις προς τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 362.976,22 ευρώ, οι οποίες παραμένουν σε εκκρεμότητα έως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.8 Β).

Από το ανωτέρω κονδύλι, ποσό 247.167,42 ευρώ αφορά σε οφειλόμενη δανειακή υποχρέωση 15 έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα οποία έλαβαν το ανωτέρω ποσό ως χρηματοδότηση από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. για την υλοποίησή τους, καθώς δεν υπήρξε καμία χρηματοδότηση από τους αντίστοιχους φορείς μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.8-Β.1).

- **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκούς Φορείς**

Σε 43 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. χρηματοδοτηθέντα από ευρωπαϊκούς φορείς διαπιστώθηκαν εκκρεμείς δανειακές υποχρεώσεις συνολικού ποσού 411.597,02 ευρώ, οι οποίες δεν έχουν τακτοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου του Ε.Σ. (Παράρτημα Β.8 Γ).

Η ύπαρξη και η μη τακτοποίησή του από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου καταδεικνύει ότι στο σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης των έργων υφίστανται αδυναμίες που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

3.4.4 Χορήγηση ταμειακών διευκολύνσεων σε έργα μέσω διαδικασιών εσωτερικού δανεισμού και εσωτερικής χρηματοδότησης

Κατά τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. εντοπίστηκε κονδύλι συνολικού ποσού 443.441,53 ευρώ που αφορά σε μη τακτοποιημένα

υπόλοιπα έργων, τα οποία προέκυψαν μέσω των διαδικασιών εσωτερικής χρηματοδότησης και εσωτερικού δανεισμού κονδυλίων μεταξύ έργων του ιδίου Ε.Υ. ή Τμήματος του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, για τις προαναφερόμενες διαδικασίες δεν υφίσταται σαφές νομικό πλαίσιο που να τις κατοχυρώνει ως διαδικασίες χρηματοδότησης. Η ύπαρξη των συγκεκριμένων μη τακτοποιημένων κονδυλίων των έργων μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου ευθύνεται για τις καθυστερήσεις στις διαδικασίες περάτωσής τους.

Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθεται ανάλυση των χορηγηθέντων κεφαλαίων ανά διαδικασία και ανά φορέα χρηματοδότησης :

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4: Χρηματοδότηση έργων μέσω εσωτερικού δανεισμού και εσωτερικής χρηματοδότησης

ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕΣΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕΣΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΕ ΕΥΡΩ
Γ.Γ.Ε.Τ. (ΥΠ.ΑΝ)	8.232,07	157.380,32	165.612,39
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ	-35.107,74	141.443,73	106.335,99
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ	<u>13.251,17</u>	<u>158.241,98</u>	<u>171.493,15</u>
ΣΥΝΟΛΟ	-13.624,50	457.066,03	443.441,53

Σημείωση: Τα ανωτέρω κονδύλια αποτελούν συμψηφισμένα ποσά χρεωστικών (αναλήψεων) και πιστωτικών (καταθέσεων) υπολοίπων ανά διαδικασία χρηματοδότησης, όπως προέκυψαν από τους οικονομικούς απολογισμούς των έργων κατά την ημερομηνία διεξαγωγής του ελέγχου στο έτος 2018.

3.4.4.1 Εσωτερική χρηματοδότηση έργων Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

- Έργα με φορέα χρηματοδότησης τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης

Η Ομάδα Ελέγχου εντόπισε κατά τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. 28 έργα παρελθόντων ετών, τα οποία φέρουν υπόλοιπα από εσωτερική χρηματοδότηση συνολικού ποσού 157.380,32 ευρώ (Παράρτημα Β.9 Α).

Πιο αναλυτικά η κίνηση του λογαριασμού είναι η εξής:

	Συμψηφισμένο Πιστωτικό Υπόλοιπο (καταθέσεων) έργων από εσωτερική χρηματοδότηση	171.976,70
(-):	Συμψηφισμένο Χρεωστικό Υπόλοιπο (αναλήψεων) έργων για εσωτερική χρηματοδότηση	<u>14.596,38</u>
	Υπόλοιπο	157.380,32

Όπως διαπιστώθηκε, τα εν λόγω έργα φέρουν παράλληλα με τις ανωτέρω εκκρεμότητες και μη τακτοποιημένες οφειλές από βραχυπρόθεσμο δανεισμό συνολικού ύψους 95.169,10 ευρώ. Επιπρόσθετα, από τα προσκομισθέντα στην Ομάδα Ελέγχου στοιχεία, διαπιστώθηκε η διενέργεια μη επιλέξιμων δαπανών για τα έργα αυτά συνολικού ύψους 375.111,33 ευρώ¹⁰.

- **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ιδιωτικούς Φορείς**

Κατά τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. εντοπίστηκαν 52 έργα παρελθόντων ετών που φέρουν μη τακτοποιημένα υπόλοιπα εσωτερικής χρηματοδότησης συνολικού ποσού 121.443,73 ευρώ μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Πιο αναλυτικά η κίνηση του λογαριασμού είναι η εξής:

	Συμψηφισμένο Πιστωτικό υπόλοιπο έργων (καταθέσεις) εσωτερικής χρηματοδότησης	178.982,88
(-):	Συμψηφισμένο Χρεωστικό Υπόλοιπο έργων (αναλήψεις) εσωτερικής χρηματοδότησης	57.539,15
	Υπόλοιπο	121.443,73

Από το ανωτέρω κονδύλι, ποσό ευρώ 34.597,70 αφορά σε χρηματοδότηση 10 έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα οποία χρηματοδοτήθηκαν μέσω της ανωτέρω διαδικασίας, λόγω του ότι δεν υπήρξε χρηματοδότηση από τους αντίστοιχους φορείς μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.9-Β.1).

Το γεγονός αυτό καταδεικνύει από τη μία πλευρά την ευελιξία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. ως προς την άμεση χρηματοδότηση των έργων με σκοπό την έναρξη υλοποίησής τους, από την άλλη πλευρά όμως, όπως προαναφέρθηκε, δεν υφίσταται σαφές νομικό πλαίσιο που να περιγράφει την ως άνω διαδικασία.

- **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκούς Φορείς**

Κατά τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. εντοπίστηκαν 11 έργα παρελθόντων ετών, τα οποία φέρουν μη τακτοποιημένα υπόλοιπα από εσωτερική χρηματοδότηση συνολικού ποσού 66.379,87 ευρώ μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Η κίνηση των έργων αναλύεται ως εξής:

¹⁰ Από το ανωτέρω ποσό αναφέρεται ότι ποσοστό 79% αφορά σε μη επιλέξιμες δαπάνες αμοιβών ερευνητών και λοιπού προσωπικού 17 έργων της ανωτέρω κατηγορίας, όπως προέκυψε από τα προσκομισθέντα στην Ομάδα Ελέγχου στοιχεία από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

	Συμψηφισμένο Πιστωτικό Υπόλοιπο έργων (καταθέσεις) εσωτερικής χρηματοδότησης	70.683,42
(-):	Συμψηφισμένο Χρωστικό Υπόλοιπο έργων (αναλήψεις) εσωτερικής χρηματοδότησης	4.303,55
	Υπόλοιπο	66.379,87

Όπως συμπεραίνεται από την ανάλυση της κίνησης του ανωτέρω κονδυλίου, το διαθέσιμο υπόλοιπο από καταθέσεις μέσω εσωτερικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 66.379,87 ευρώ. Εκτός του ανωτέρω κονδυλίου, διαπιστώθηκε από την Ομάδα Ελέγχου ότι τα εν λόγω έργα φέρουν οφειλόμενες δανειακές υποχρεώσεις συνολικού ύψους 116.693,81 ευρώ μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.9 Γ).

Το διαθέσιμο υπόλοιπο των καταθέσεων μέσω εσωτερικής χρηματοδότησης από την μία πλευρά και οι δανειακές εκκρεμότητες των έργων από την άλλη καταδεικνύουν τις ελλείψεις στο σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

3.4.4.2 Εσωτερικός δανεισμός έργων Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

- Έργα με φορέα χρηματοδότησης τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης

Η Ομάδα Ελέγχου εντόπισε κατά τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. 7 έργα παρελθόντων ετών με μη τακτοποιημένες οφειλές από χρηματοδότηση μέσω της διαδικασίας εσωτερικού δανεισμού συνολικού ποσού 8.232,07 ευρώ (Παράρτημα Β.10 Α).

Όπως διαπιστώθηκε, παράλληλα με τις ανωτέρω οφειλές των έργων, υφίστανται:

- Εκκρεμείς υποχρεώσεις από βραχυπρόθεσμο δανεισμό συνολικού ύψους 18.611,55 ευρώ.
- Καταθέσεις από εσωτερική χρηματοδότηση των έργων συνολικού ποσού 18.397,10 ευρώ.
- Μη επιλέξιμες δαπάνες κατά την υλοποίηση των έργων συνολικού ποσού 103.864,86 ευρώ.

Η Ομάδα Ελέγχου διαπίστωσε ότι οι ανωτέρω εκκρεμότητες ευθύνονται για τις καθυστερήσεις των διαδικασιών περάτωσης των έργων από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

• **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ιδιωτικούς Φορείς**

Από τον έλεγχο εντοπίστηκαν 12 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα οποία παρουσιάζουν συμφηφισμένο χρεωστικό υπόλοιπο (αναλήψεων) εσωτερικού δανεισμού συνολικού ποσού 35.107,74 ευρώ (Παράρτημα Β.10 Β).

Η κίνηση των έργων αναλύεται ως εξής:

	Συμφηφισμένο Π.Υ. (καταθέσεις) έργων εσωτερικού δανεισμού	15.941,54
(-):	Συμφηφισμένο Χ.Υ. (αναλήψεις) έργων εσωτερικού δανεισμού	- 51.049,28
	Υπόλοιπο	- 35.107,74

Κατά τον έλεγχο εντοπίστηκε από την Ομάδα Ελέγχου έργο, στο οποίο δεν ακολουθήθηκε η ορθή τήρηση των διαδικασιών χρηματοοικονομικής διαχείρισης από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Στο εν λόγω έργο διαπιστώθηκε ότι, παρότι φέρει σημαντική οφειλόμενη δανειακή υποχρέωση ύψους 64.204,34 ευρώ, πραγματοποιήθηκε μεταφορά κονδυλίου ποσού 7.001,15 ευρώ μέσω της διαδικασίας εσωτερικού δανεισμού σε έργο του ιδίου Τμήματος (Κτηνιατρικής Σχολής) του Α.Π.Θ., ύστερα από απόφαση του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε. και αντίστοιχο αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου του έργου¹¹. Σημειώνεται, ότι η ανωτέρω οφειλόμενη δανειακή υποχρέωση υφίσταται μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

• **Έργα χρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκούς Φορείς**

Από τον έλεγχο εντοπίστηκαν 8 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., για τα οποία διαπιστώθηκε ότι κατά την ημερομηνία του ελέγχου φέρουν εκκρεμή υπόλοιπα εσωτερικού δανεισμού συνολικού ποσού 13.251,17 ευρώ (Παράρτημα Β.10Γ).

Η κίνηση των έργων αναλύεται ως εξής:

	Συμφηφισμένο Π.Υ. (καταθέσεις) έργων εσωτερικού δανεισμού	25.244.86
(-):	Συμφηφισμένο Χ.Υ. (αναλήψεις) έργων εσωτερικού δανεισμού	- 11.993.69
	Υπόλοιπο	13.251.17

¹¹Πρόκειται για το έργο με κωδικό 88031, χρονικής διάρκειας 08.2.2012 - 07.2.2014, προϋπολογισμού δαπάνης 71.708,23 ευρώ, στο οποίο χορηγήθηκε δάνειο από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 71.058,47 ευρώ, από το οποίο ποσό 64.204,34 ευρώ παραμένει ανεξόφλητο μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου. Παρά την ύπαρξη της ανωτέρω δανειακής υποχρέωσης, πραγματοποιήθηκε μεταφορά 7.001,25 ευρώ στο έργο με κωδικό 50424, ύστερα από αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου του έργου (υπ' αρ.24878/12.3.2013).

Όπως διαπιστώθηκε, παράλληλα με τις ανωτέρω οφειλές των έργων, υφίστανται:

- Εκκρεμείς υποχρεώσεις από βραχυπρόθεσμο δανεισμό συνολικού ύψους 63.800,47¹² ευρώ.
- Καταθέσεις από εσωτερική χρηματοδότηση των έργων συνολικού ποσού 95.681,94¹³ ευρώ.

Η Ομάδα Ελέγχου διαπίστωσε ότι στις ανωτέρω εκκρεμότητες οφείλονται οι καθυστερήσεις των διαδικασιών περάτωσης των έργων από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

3.4.5 Χρηματοδότηση έργων της Επιτροπής Ερευνών από το έργο 50000 «Διαχείριση Ε.Λ.Κ.Ε.»

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε η ύπαρξη έργων με Ε.Υ. την «Επιτροπή Ερευνών (Λέκτορας Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.)», τα οποία συστάθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση των δανείων που χορηγούνται στα έργα κατ' έτος και της χρηματοδότησής τους από τον προϋπολογισμό των ταμειακών του διαθεσίμων (Παράρτημα Β.11).

Από τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των ανωτέρω έργων, διαπιστώθηκε η μεταφορά σε αυτά σημαντικών κονδυλίων από το βασικό έργο 50000 με τίτλο «Διαχείριση Ε.Λ.Κ.Ε.» μέσω των διαδικασιών εσωτερικής χρηματοδότησης και εσωτερικού δανεισμού, ύστερα από αντίστοιχες αποφάσεις του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε. Με την ανωτέρω διαδικασία πραγματοποιείται μεταβίβαση σημαντικών κονδυλίων από τα εν λόγω έργα, στα έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. που χρήζουν άμεσης βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης.

Η κίνηση του έργου 50000 «Διαχείριση Ε.Λ.Κ.Ε.» κατά την 31.12.2015 ήταν η εξής:

	Σύνολο καταθέσεων έργου	99.903.601,47
(-):	Σύνολο αναλήψεων έργου	98.953.071,56
	Υπόλοιπο 31.12.2015	950.529,91

Η κίνηση των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με τις προαναφερόμενες διαδικασίες κατά την 31.12.2015 ήταν η εξής:

¹² Από το σύνολο του κονδυλίου, ποσό 45.450,00 ευρώ αφορά στο έργο 82445 χρονικής διάρκειας 01.10.2008-30.9.2013, το οποίο όπως φαίνεται από την κάρτα του οικονομικού απολογισμού του έργου την ημερομηνία του ελέγχου παρουσιάζει και οφειλόμενο υπόλοιπο από εσωτερικό δανεισμό ύψους 15.000,00 ευρώ.

¹³ Από το σύνολο του κονδυλίου ποσό 91.862,11 ευρώ αφορά στο έργο 86692 χρονικής διάρκειας 1.09.11-31.12.2014, όπως προκύπτει από την κάρτα οικονομικού απολογισμού του έργου την ημερομηνία του ελέγχου.

	Σύνολο καταθέσεων έργων	32.533.775,59
(-):	Σύνολο αναλήψεων έργων	<u>29.256.732,60</u>
	Υπόλοιπο 31.12.2015	3.277.042,99

Το ανωτέρω υπόλοιπο ανέρχεται την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου του Ε.Σ. σε συνολικό ποσό 118.292,96 ευρώ, από το οποίο 117.675,35 ευρώ αφορά σε χορηγηθέντα δάνεια σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. έτους 2014, τα οποία δεν έχουν επιστραφεί στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Όπως αναφέρθηκε όμως ανωτέρω, δεν υφίσταται σαφές νομικό πλαίσιο που να κατοχυρώνει ρητά τη νομιμότητα και τη διαφάνεια των εν λόγω συναλλαγών, γεγονός που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, δεδομένου ότι τα κονδύλια που διακινούνται κατ' αυτόν τον τρόπο είναι σημαντικά.

3.4.6 Εκκρεμή ταμειακά υπόλοιπα επί των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν 474 έργα παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με εκκρεμή ταμειακά υπόλοιπα συνολικού ποσού 753.302,53 ευρώ, τα οποία δεν έχουν τακτοποιηθεί από τους Ε.Υ. των έργων σε συνεργασία με τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου¹⁴ (Παράρτημα Β.12).

Στον κατωτέρω πίνακα παρατίθεται το πλήθος των έργων με τα ταμειακά υπόλοιπά τους, όπως αυτά απεικονίζονται στους οικονομικούς τους απολογισμούς κατά την ημερομηνία διεξαγωγής του ελέγχου. Τα έργα αυτά ανά φορέα χρηματοδότησης είναι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5: Έργα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με εκκρεμή ταμειακά υπόλοιπα

ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
Γ.Γ.Ε.Τ. (ΥΠ.ΑΝ.)	7	15.053,27	2%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ	411	599.794,59	80%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ	56	<u>138.454,67</u>	<u>18%</u>
ΣΥΝΟΛΟ	474	753.302,53	100%

¹⁴Η τακτοποίηση των εκκρεμών ταμειακών υπολοίπων πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση των κονδυλίων από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., είτε με μεταφορά αυτών σε άλλα έργα του ιδίου Επιστημονικού Υπευθύνου ή του Τμήματος του Πανεπιστημίου Α.Π.Θ. με απόφαση του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε.. Για την απορρόφηση των ταμειακών υπολοίπων των έργων είναι απαραίτητη η συνδρομή του Επιστημονικού Υπευθύνου του έργου. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.4 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 : «Η πραγματοποίηση κάθε δαπάνης απαιτεί εντολή από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου εφόσον η δαπάνη αυτή ρητά προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έργου. Σε διαφορετική περίπτωση απαιτείται έγκριση του Προέδρου της Επιτροπής ή άλλου οργάνου που ορίζεται στον Οδηγό Χρηματοδότησης».

Οι Ε.Λ.Κ.Ε. δύνανται πλέον να χρησιμοποιήσουν τα αδιάθετα ταμειακά διαθέσιμα των έργων που διαχειρίζονται, αφού σύμφωνα με το άρθρο 59, παρ. 7β του ν.4485/2017που αφορά στην οικονομική διαχείριση των Ε.Λ.Κ.Ε. ορίζεται ότι: «Υπόλοιπα ταμειακών διαθεσίμων των έργων/προγραμμάτων που εκτείνονται πέραν του έτους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του οικονομικού έτους, καλύπτονται στο επόμενο οικονομικό έτος δαπάνες που αναλαμβάνονται σε βάρος έργων-προγραμμάτων, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε., η οποία κοινοποιείται στον Γ' Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.».

Από τον έλεγχο των οικονομικών απολογισμών των έργων διαπιστώθηκε, ότι τα ανωτέρω έργα δε φέρουν σημαντικές εκκρεμότητες ως προς τις διαδικασίες βραχυπρόθεσμου, εσωτερικού δανεισμού και εσωτερικής χρηματοδότησης που να κωλύουν την περαιτέρω τακτοποίησή τους.

Σημειώνεται ότι το 80% του ανωτέρω κονδυλίου αφορά σε 411 έργα χρηματοδοτούμενα από ιδιωτικούς φορείς χρηματοδότησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6: Έργα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. χρημ/να από ιδιωτικούς φορείς με εκκρεμή ταμειακά υπόλοιπα

ΕΥΡΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟ ΣΕ ΕΥΡΩ
€ 0 -1.000	327	59.671,13
€ 1.000 – 10.000	71	232.427,35
€ 10.000-50.000	<u>13</u>	<u>307.696,11</u>
ΣΥΝΟΛΟ	411	599.794,59

Όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα, το μεγαλύτερο ποσό ύψους 307.696,11 ευρώ αφορά σε 13 έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με ταμειακό υπόλοιπο άνω των 10.000,00 ευρώ έκαστο, ενώ 327 έργα παρουσιάζουν ταμειακό υπόλοιπο έως 1.000,00 ευρώ, τα οποία χρήζουν τακτοποίησης.

3.4.7 Μη υλοποίηση έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. παρά τη χρηματοδότηση αυτών από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης

Κατά τον έλεγχο των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. εντοπίστηκαν 27 έργα συνολικού προϋπολογισμού 199.058,39 ευρώ, τα οποία δεν υλοποιήθηκαν, παρά την κατάθεση από τους αντίστοιχους φορείς χρηματοδότησης συνολικού ποσού 94.887,77 ευρώ (Παράρτημα Β.13).

Από το ανωτέρω ποσό, ευρώ 12.148,65 ευρώ λήφθηκε από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. ως έσοδο από κρατήσεις της Επιτροπής Ερευνών. Ποσό 83.487,81 ευρώ αφορά σε ταμειακά διαθέσιμα των ανωτέρω έργων, τα οποία παραμένουν αδιάθετα μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου και τα οποία ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιήσει προς όφελος της έρευνας που είναι και ο βασικός σκοπός του σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και 50 του ν.4485/2017.

3.4.8 Ευρήματα ελέγχου επί του Οικονομικού Απολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. οικονομικού έτους 2015

3.4.8.1 Ακίνητα έργα παρελθόντων ετών και έργα με αρνητικά ταμειακά υπόλοιπα

Το ταμειακό υπόλοιπο του Οικονομικού Απολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε συνολικό ποσό 37.611.477,61 ευρώ και αφορά σε 4.724 έργα (Παράρτημα Β.14-Β.15).

Από το σύνολο των ανωτέρω έργων διαπιστώθηκε ότι 1.064 έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 7.695.060,40 ευρώ ήταν ακίνητα στο οικονομικό έτος 2015 και δεν παρουσίασαν κίνηση μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου (Παράρτημα Β.16).

Επιπρόσθετα, 157 έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. παρουσίασαν αρνητικό υπόλοιπο συνολικού ποσού - 554.891,17 ευρώ την 31.12.2015, λόγω υπέρβασης των εκροών από τις εισροές των έργων (Παράρτημα Β.17).

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν την απουσία συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης του Οικονομικού Απολογισμού από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και έγκαιρης τακτοποίησης των εκκρεμοτήτων των έργων.

3.4.8.2 Ακίνητα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015

Κατά τον έλεγχο της συμφωνίας του Οικονομικού Απολογισμού της 31.12.2015 εντοπίστηκε κονδύλι συνολικού ποσού 102.911,16 ευρώ που αφορά σε ακίνητα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τα οποία παραμένουν ακίνητα μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου.

Από τα προσκομισθέντα στην Ομάδα Ελέγχου στοιχεία¹⁵ δεν κατέστη δυνατή η περαιτέρω διερεύνηση του ανωτέρω κονδυλίου, γεγονός που καταδεικνύει την απουσία συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης των έργων.

¹⁵Σύμφωνα με τα λογιστικά άρθρα αριθ. 12246390 ποσού 3.358,22 ευρώ και αριθ. 12234936 ποσού 99.552,94 ευρώ αντιστοίχως, πραγματοποιήθηκε μεταφορά των ανωτέρω κονδυλίων στον Ισολογισμό ανοίγματος του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. οικονομικού έτους 2016.

3.5 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

3.5.1 Ακίνητο υπόλοιπο υποχρέωσης προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Κατά τον έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά την 31.12.2015 εντοπίστηκε ποσό 650.594,84 ευρώ, το οποίο απεικονίζεται στο κονδύλι του Ισολογισμού «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΥΠΟΥΡΓ.ΠΑΙΔΕΙΑΣ» κατά την 31.12.2015. Το ποσό αυτό αφορά σε υπόλοιπο χρηματοδότησης που χορηγήθηκε στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατά το οικονομικό έτος 2001 με σκοπό την εκτέλεση προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ του Β' Κ.Π.Σ. για έργα που θα συνεχίζονταν και στο Γ' Κ.Π.Σ..

Από τις Βεβαιώσεις Ολοκλήρωσης Πράξεων των έργων που έχουν εκδοθεί από το ως άνω Υπουργείο, προκύπτει ότι η εν λόγω οφειλή ανέρχεται σε συνολικό ποσό 573.959,64 ευρώ, ήτοι κατά 76.635,20 ευρώ λιγότερο σε σχέση με την υποχρέωση που εμφανίζεται στα βιβλία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

3.6 Έσοδα διαχείρισης και λειτουργίας

3.6.1 Αβεβαίωτα έσοδα – απαιτήσεις από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα

Το σύνολο των εσόδων από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. πλήρους απασχόλησης που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα ανήλθε την 31.12.2015 σε συνολικό ποσό 402.608,18 ευρώ. Από τα προσκομισθέντα στην Ομάδα Ελέγχου στοιχεία προκύπτει, ότι το ανωτέρω ποσό αφορά σε καταβληθείσες κρατήσεις παρελθόντων ετών έως και το οικονομικό έτος 2015 επί των ακαθαρίστων εσόδων 188 μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που ασκούσαν ελευθέριο επάγγελμα και τα οποία οικειοθελώς προσκόμισαν στη Γραμματεία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. τα απαραίτητα φορολογικά δικαιολογητικά για τον υπολογισμό των εσόδων αυτών.

Τα μέλη ΔΕΠ που απασχολήθηκαν στο Α.Π.Θ. στο οικονομικό έτος 2015 ανήλθαν συνολικά σε 1.344. Τόσο ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., όσο και το Α.Π.Θ. δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν τον ακριβή αριθμό των μελών που ασκούσαν ελευθέριο επάγγελμα και πληρούσαν τις προϋποθέσεις για τον υπολογισμό των ανωτέρω εσόδων. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε αδυναμία πρόσβασης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στα αρχεία των φορολογικών αρχών και σε μη προσκόμιση των απαιτούμενων στοιχείων από τα μέλη ΔΕΠ, για τον

ακριβή υπολογισμό τους από τη σύσταση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. ως την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου¹⁶.

Σημειώνεται ότι, από το έτος 2014 βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς Θεσσαλονίκης για τα ανωτέρω έσοδα¹⁷. Το Σ.Δ.Ο.Ε. Μακεδονίας υπολόγισε τα ανωτέρω διαφυγόντα έσοδα σε συνολικό ποσό 36.991.610,00 ευρώ που αντιστοιχεί σε μη καταβληθείσες εισφορές 1.270 μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ.¹⁸.

Από τα προσκομισθέντα στην Ομάδα Ελέγχου στοιχεία, το έσοδο από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. εκτιμήθηκε στο συνολικό ποσό των **23.322.836,36** ευρώ για τα έτη 1999-2013¹⁹ (Παράρτημα Β.18). Οι παραδοχές, βάσει των οποίων πραγματοποιήθηκε ο υπολογισμός του ποσού, αναλύονται στο Παράρτημα Β.19. Η Ομάδα Ελέγχου επιφυλάσσεται ως προς το ύψος των ανωτέρω εσόδων, λόγω μη προσκόμισης όλων των απαραίτητων στοιχείων για τον ακριβή τους υπολογισμό, καθώς και λόγω μη προσκόμισης, από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., στοιχείων για τον υπολογισμό των εσόδων για τα έτη 2014 και 2015²⁰.

Επισημαίνεται ότι μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου δεν έχει εκδοθεί η σχετική Κ.Υ.Α. που να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. στους Ε.Λ.Κ.Ε. για τη βεβαίωση και είσπραξη των εν λόγω εσόδων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4415/2016. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4485/2017 ορίζεται ότι η ευθύνη της Διοίκησης των Ε.Λ.Κ.Ε. σχετικά με την είσπραξη των ανωτέρω εσόδων, ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο γεννήθηκαν οι σχετικές οφειλές, αρχίζει μετά την έκδοση της ανωτέρω Κ.Υ.Α., ενώ οι προγενέστερες του χρόνου αυτού διοικήσεις των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ε.Λ.Κ.Ε. δεν ευθύνονται για τη μη είσπραξη των παραπάνω οφειλών.

¹⁶ Από τις διατάξεις της παρ. 6 της αριθ. Φ.35/10506/ΙΒ/02 (ΦΕΚ 178 Β) υπουργικής απόφασης, προβλεπόταν τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. να εκδίδουν στοιχεία παροχής υπηρεσιών, αναγράφοντας και τα στοιχεία του Ε.Λ.Κ.Ε., τα οποία θα έπρεπε να θεωρούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που υπάγονταν, μετά την προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης του Ε.Λ.Κ.Ε.. Καθώς όμως στα παλαιότερα έτη δεν υπήρχε ηλεκτρονική πληροφόρηση, υπήρχε η δυνατότητα χορήγησης της ανωτέρω βεβαίωσης από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στα μέλη Δ.Ε.Π., και αντίστοιχα η θεώρηση των φορολογικών στοιχείων των μελών Δ.Ε.Π. από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., χωρίς να μπορεί να διασταυρωθεί από άλλα αν το μέλος Δ.Ε.Π. είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι του Ε.Λ.Κ.Ε.. Επιπλέον, λόγω της παρέλευσης πολλών ετών από το έτος σύστασης του Ε.Λ.Κ.Ε. ως την ημερομηνία ελέγχου, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα τα φορολογικά βιβλία και στοιχεία παλαιότερων χρήσεων των μελών Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ. να έχουν καταστραφεί, ειδικά για τις χρήσεις εκείνες για τις οποίες έγινε έλεγχος φορολογικής περαίωσης.

¹⁷ Όπως προκύπτει από την αριθ. 322/27.12.2017 επιστολή του Σ.Δ.Ο.Ε. Μακεδονίας προς τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

¹⁸ Το ανωτέρω κονδύλι υπολογίστηκε λαμβάνοντας υπόψη αριθμητικά στοιχεία εισοδημάτων που δηλώθηκαν στους κωδικούς των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος 517 και 518 «Ακαθάριστα έσοδα από ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος» οικονομικών χρήσεων 2000 – 2014 (έτη 1999 – 2013), από τα μέλη Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ. πλήρους απασχόλησης που άσκησαν ελευθέριο επάγγελμα κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα.

¹⁹ Σχετική η υπ' αριθ. 116117/2018/8.2.2018 επιστολή του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

²⁰ Ζητήθηκαν με επιστολές της Διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Δ' Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης, Δ.ΗΛΕ.Δ. της Α.Α.Δ.Ε.) στοιχεία. Δεν είναι εφικτή η εκτίμηση του ακριβούς ύψους των μη βεβαιωμένων εσόδων από κρατήσεις επί ακαθαρίστων εσόδων μελών ΔΕΠ Α.Π.Θ. και των αντίστοιχων απαιτήσεων, από τη σύσταση του Ε.Λ.Κ.Ε. έως και την σύνταξη της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου του Ε.Σ..

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4559/2018 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. στους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. για τον υπολογισμό των ανωτέρω εσόδων, καθώς επίσης και η διαδικασία βεβαίωσης της απαίτησης και είσπραξης των εσόδων αυτών. Επιπλέον, ορίζεται ότι για τα ποσά που οφείλουν έως τις 31.12.2017 οι καθηγητές και οι υπηρετούντες λέκτορες πλήρους απασχόλησης που ασκούν ή ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα, είτε ατομικώς είτε μέσω εταιρείας, παραγράφονται με την πάροδο εικοσαετίας από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο δημιουργήθηκε η οφειλή. Τα οφειλόμενα ποσά υπολογίζονται με ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί του ετήσιου καθαρού εισοδήματος των καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων.

Επισημαίνεται ότι μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου δεν έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4559/2018 Κ.Υ.Α. που θα καθορίζει τη διαδικασία αποστολής όλων των απαραίτητων φορολογικών στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. στους Ε.Λ.Κ.Ε., τη διαδικασία προσδιορισμού του οφειλόμενου ποσού, τον τρόπο είσπραξης ή συμψηφισμού του ποσού των ανωτέρω παραγράφων, τον τρόπο και το είδος ρύθμισης της οφειλής, τον αριθμό και το είδος των ρυθμιζόμενων δόσεων, τη διαδικασία βεβαίωσης των οφειλόμενων ποσών, τη διαδικασία είσπραξης παλαιότερων οφειλών και απόδοσής τους στους Ε.Λ.Κ.Ε., τη διαδικασία περαίωσης, τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων των καθηγητών, και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα.

3.7 Έξοδα διαχείρισης και λειτουργίας

3.7.1 Διαδικασίες πρόσληψης

3.7.1.1. Απουσία σαφούς νομικού πλαισίου απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τον έλεγχο στις διαδικασίες πρόσληψης για το σύνολο των απασχολούμενων στη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. για το οικονομικό έτος 2015, διαπιστώθηκε η απουσία Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, στον οποίο θα καθορίζονταν με ακρίβεια οι απαιτούμενες οργανικές θέσεις εργασίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η Διοίκηση να προβαίνει σε προσλήψεις με βάση τις ανάγκες του Οργανισμού και σε κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών της, κυρίως από προσωπικό με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου και μίσθωσης έργου, οι συμβάσεις των οποίων ανανεώνονται ετησίως, κατόπιν έγκρισης του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε..

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι στις διατάξεις της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και του άρθρου 64 του ν.4485/2017 δεν υφίσταται σαφής διαχωρισμός νομικού πλαισίου κατά την πρόσληψη και απασχόληση του προσωπικού στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε. και του προσωπικού που απασχολείται στα έργα που διαχειρίζονται οι Ε.Λ.Κ.Ε..

Πιο συγκεκριμένα, κατά το οικονομικό έτος 2015 απασχολήθηκαν 56 υπάλληλοι με συμβάσεις έργου και 10 με συμβάσεις ορισμένου χρόνου για τη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Επιπλέον, απασχολήθηκαν 3 δικηγόροι με πάγια αντιμισθία και 18 απασχολούμενοι με διάθεση από το Α.Π.Θ.. Το απασχολούμενο προσωπικό του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. απεικονίζεται στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7: Απασχολούμενοι στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά το οικονομικό έτος 2015

Σχέση εργασίας	Αριθμός απασχολούμενων
ΙΔΟΧ	10
Εξωτερικός συνεργάτης	56
ΙΔΑΧ*	13
Μόνιμος*	5
Πάγια αντιμισθία	3
ΣΥΝΟΛΟ	87

* Οι ΙΔΑΧ και οι μόνιμοι προέρχονται από το Α.Π.Θ. και απασχολούνται με αντίστοιχες αποφάσεις διάθεσης από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου του Α.Π.Θ.

Πιο συγκεκριμένα διαπιστώθηκε:

- **Μη νόμιμη παράταση συμβάσεων των απασχολούμενων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου**

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε η μη νόμιμη παράταση συμβάσεων των απασχολούμενων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 164/2004 (ΦΕΚ 134 Α') και της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος.

Το προσωπικό του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου προσλήφθηκε μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας κατά τα έτη 2009 και 2010 και απασχολείται στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. έως την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου του Ε.Σ. με διαρκείς ανανεώσεις των συμβάσεων εργασίας του, κατόπιν αντίστοιχων εγκρίσεων από το Επταμελές Όργανο της Ε.Ε. του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (Παράρτημα Β.20).

Η διάρκεια της απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού υπερβαίνει τους 24 μήνες, γεγονός που προσδίδει στις συγκεκριμένες συμβάσεις χαρακτήρα αορίστου χρόνου. Σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4310/2014, όπως αυτό τροποποιήθηκε αρχικά με το άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 4386/2016 και ακολούθως με το άρθρο 64 παρ. 2 και 3 του άρθρου 64 του ν. 4485/2017 δόθηκε δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, χωρίς περιορισμό έως τη λήξη των έργων ή των προγραμμάτων που αφορούν, κατόπιν έγκρισης του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε.. Διαπιστώθηκε, όμως, ότι στις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις δε γίνεται ιδιαίτερη αναφορά για το προσωπικό ορισμένου χρόνου που απασχολείται στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε., ενώ δεν προβλέπεται αναδρομική ισχύ για τις συγκεκριμένες αποφάσεις.

- **Πρόσληψη απασχολούμενων με συμβάσεις μίσθωσης έργου χωρίς δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος**

Από τον έλεγχο των διαδικασιών πρόσληψης του προσωπικού με συμβάσεις μίσθωσης έργου διαπιστώθηκε, ότι από τους 56 απασχολούμενους στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., μόνο 5 προσλήφθηκαν με δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για χρονικό διάστημα ενός έτους και με δυνατότητα παράτασης μέχρι τη λήξη του συγκεκριμένου έργου (Παράρτημα Β.21).

Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι οι ανωτέρω συμβάσεις ανανεώνονται ετησίως, κατόπιν έγκρισης του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε.. Οι εν λόγω εργαζόμενοι απασχολούνται αποκλειστικά σε συγκεκριμένα Τμήματα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ και μόνο για τη λειτουργία αυτού, η διαχείριση της οποίας πραγματοποιείται μέσω έργων ετήσιας διάρκειας. Σύμφωνα με την Ομάδα Ελέγχου, οι προαναφερόμενοι, παρόλο που εμφανίζονται ως απασχολούμενοι σε έργα, καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες της λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και συνεπώς οι εν λόγω συμβάσεις υποκρύπτουν σχέσεις εξαρτημένης εργασίας²¹.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 64 του ν. 4485/2017 δόθηκε δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων μίσθωσης έργου των απασχολούμενων σε έργα μετά από σχετικές αποφάσεις του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε., χωρίς περιορισμό έως τη λήξη των έργων ή των προγραμμάτων για λογαριασμό των οποίων συνάφθηκαν. Δε γίνεται όμως, ιδιαίτερη αναφορά για το προσωπικό που έχει συνάψει συμβάσεις μίσθωσης έργου και απασχολείται στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε..

- **Πρόσληψη απασχολούμενων με πάγια αντιμισθία χωρίς δημοσίευση προκήρυξης**

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η πρόσληψη 3 δικηγόρων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. πραγματοποιήθηκε κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ 149 Α'), καθώς δε διενεργήθηκε μέσω σχετικής προκήρυξης. Συγκεκριμένα, δύο δικηγόροι προσλήφθηκαν το έτος 2000 και ο τρίτος το έτος 2006 με συμβάσεις ανάθεσης έργου (Παράρτημα Β.22).

Σημειώνεται, ότι η σύμβαση ενός εκ των ανωτέρω μετατράπηκε σε σύμβαση πάγιας αντιμισθίας κατόπιν απόφασης του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε.²².

Για τους άλλους δύο απασχολούμενους πραγματοποιήθηκε διαρκής ανανέωση των συμβάσεών τους έως την 31.12.2004 κατόπιν αποφάσεων του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε., αφού σύμφωνα

²¹ Σχετ. Πράξεις Ελεγκτικού Συνεδρίου Κλιμακίου Προληπτικού Ελέγχου Δαπανών στο Ι Τμήμα 321/2014, 109/2016.

²² Σχετ. η αριθ. 449/15.12.2010 Συνεδρίαση του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε.

με τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. η παροχή νομικών υπηρεσιών με πάγια αντιμισθία εκ μέρους των δικηγόρων μπορεί να παρασχεθεί μόνο με σχέση έμμισθης εντολής αορίστου χρόνου²³.

3.7.1.2. Απουσία συστηματικών διαδικασιών υπολογισμού των πρόσθετων αμοιβών των απασχολούμενων με συμβάσεις μίσθωσης έργου

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε η απουσία διαδικασιών υπολογισμού των πρόσθετων αμοιβών του προσωπικού που απασχολήθηκε με συμβάσεις μίσθωσης έργου στη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά το οικονομικό έτος 2015. Σημειώνεται ότι οι αμοιβές των συμβάσεων μίσθωσης έργου υπολογίστηκαν με βάση το ν. 4024/2011. Η Ομάδα Ελέγχου εντόπισε 28 υπάλληλους, στους οποίους δόθηκαν πρόσθετες μικτές αποδοχές συνολικού ποσού 8.560,04 ευρώ ανά μήνα, για τις οποίες διαπιστώθηκε η μη ύπαρξη σαφών κριτηρίων υπολογισμού αυτών, με αποτέλεσμα να θίγονται οι βασικές αρχές της διαφάνειας, της χρηστής οικονομικής διαχείρισης και της οικονομικότητας (Παράρτημα Β.21).

3.7.2 Λοιπές δαπάνες

3.7.2.1 Αδικοιολόγητη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με μη λειτουργικές δαπάνες

Κατά τον έλεγχο αμοιβών τρίτων και της μισθοδοσίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στο οικονομικό έτος 2015 διαπιστώθηκαν κονδύλια που αφορούν σε δαπάνες, οι οποίες δεν εξυπηρετούν τη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και, κατά συνέπεια, επιβάρυναν τα Αποτελέσματα Χρήσης κατά συνολικό ποσό 31.462,92 ευρώ στο οικονομικό έτος 2015.

Συγκεκριμένα:

- Ποσό 2.253,84 ευρώ αφορά σε κάλυψη δικαστικών εξόδων για την άσκηση ασφαλιστικών μέτρων και την κατάθεση αίτησης ακύρωσης κατά Διαπιστωτικής Πράξης του Υ.Π.Ε.Θ. για υπάλληλο του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., ο οποίος τέθηκε σε διαθεσιμότητα. Ο εν λόγω υπάλληλος απασχολούνταν στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από το έτος 2011 (αριθ. 2834/12.5.2011 απόφαση της Συγκλήτου). Με τις 495/27.11.2013 και 511/22.7.2014 αποφάσεις του Επταμελούς Οργάνου της Ε.Ε. αποφασίστηκε η κάλυψη των εν λόγω δαπανών από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. μετά από αίτημα του προαναφερόμενου υπαλλήλου.
- Ποσό 29.209,08 ευρώ αφορά σε αμοιβή απασχολούμενου του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., η σύμβαση του οποίου εγκρίθηκε με την αριθ. 531/30.12.2014 απόφαση του Επταμελούς Συμβουλίου της Ε.Ε.. Αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου αποτέλεσε η νομική υποστήριξη της Πανεπιστημιακής

²³ Σχετ. η υπ' αριθ. 18/07/48734/25.4.2018 επιστολή του Προέδρου του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. προς το Ε.Σ..

Φοιτητικής Λέσχης του Α.Π.Θ., που αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο με δικό του προϋπολογισμό. Το συνολικό ποσό της σύμβασης ανήλθε σε 29.671,47 ευρώ.

3.7.2.2 Μη ύπαρξη αιτιολόγησης κατά την αναμόρφωση του προϋπολογισμού των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. εντοπίστηκαν από την Ομάδα Ελέγχου 5 έργα, στα οποία διαπιστώθηκε ότι κατά την έγκριση της τροποποίησης των προϋπολογισμών τους από την Επιτροπή Ερευνών δεν υφίσταται σχετική αιτιολόγηση από τους Επιστημονικούς Υπεύθυνους των έργων.

Η υποχρέωση αιτιολόγησης των αναμορφώσεων του προϋπολογισμού προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 9 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και του ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87 Α'), σύμφωνα με τις οποίες στον Οδηγό Διαχείρισης των Έργων πρέπει να αναφέρεται η ύπαρξη αιτιολογημένης πρότασης του Επιστημονικού Υπευθύνου και η έγκριση της Επιτροπής Ερευνών ή και του φορέα χρηματοδότησης, όπου αυτό απαιτείται (Παράρτημα Β.23).

3.7.2.3 Μη είσπραξη της κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο μισθοδοσίας των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και των καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά το οικονομικό έτος 2015, διαπιστώθηκε πλημμελής τήρηση διαδικασιών είσπραξης της κράτησης 2% υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., κατά παρέκκλιση του άρθρου 27 του π.δ. 422/1981 και λαμβανομένων υπ' όψιν των περιορισμών των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 11 του ν.2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α').

Σημειώνεται, ότι οι αμοιβές που καταβλήθηκαν από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. σε μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους (διοικητικό προσωπικό και προσωπικό Ε.Ε.Π. και Ε.Ε.Δ.Ι.Π.) και σε καθηγητές του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. μέσω της σύναψης ιδιωτικών συμφωνητικών παροχής υπηρεσιών αποτελούν πρόσθετο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, το οποίο υπόκειται στην ανωτέρω κράτηση 2% υπέρ Μ.Τ.Π.Υ..

Οι συνολικές καταβληθείσες αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν στο σύνολο των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατά το οικονομικό έτος 2015 ανήλθαν σε ποσό 2.116.806,66 ευρώ συνολικά. Ο φόρος που παρακρατήθηκε από αυτές ανήλθε σε 429.808,69 ευρώ.

Κατά συνέπεια, το συνολικό ποσό κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. που θα έπρεπε να είχε παρακρατηθεί κατά το έτος 2015 ανέρχεται σε 33.739,96 ευρώ συνολικά, όπως απεικονίζεται στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9: Μη διενεργηθείσες κρατήσεις υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ (1)	ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΙΣ ΦΟΡΟΣ (2)	(1)-(2)	ΚΡΑΤΗΣΗ 2% ΥΠΕΡ Μ.Τ.Π.Υ.
Πρώην μέλη Δ.Ε.Π.	25.802,13	5.239,00	20.563,13	411,26
Ε.Τ.Ε.Π.	73.087,81	14.840,16	58.247,65	1.164,95
Ε.Ε.Δ.Ι.Π.	34.525,95	7.010,37	27.515,58	550,31
Μέλη Δ.Ε.Π.	1.895.476,12	384.868,45	1.510.607,67	30.212,15
Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό	87.914,65	17.850,71	70.063,94	1.401,28
ΣΥΝΟΛΟ	2.116.806,66	429.808,69	1.686.997,97	33.739,96

3.7.2.4 Μη νόμιμη καταβολή δαπανών μετακινήσεων απασχολουμένων σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Από τη διενέργεια του δειγματοληπτικού ελέγχου εξόδων της οικονομικής χρήσης 2015 εντοπίστηκαν 14 περιπτώσεις δαπανών μετακίνησης συνολικού ποσού 56.828,78 ευρώ που αφορούν στη δαπάνη αγοράς αεροπορικών εισιτηρίων και δαπάνες διαμονής. Στις ανωτέρω περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι η έκδοση των παραστατικών εγγράφων και των εντολών πληρωμής πραγματοποιήθηκε με δικαιούχους τα ταξιδιωτικά γραφεία, μέσω των οποίων πραγματοποιήθηκαν οι εν λόγω δαπάνες και όχι τους μετακινούμενους (συμμετέχοντες σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.), κατά παρέκκλιση της παρ.3.4 του Οδηγού Διαχείρισης Έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.²⁴ (Παράρτημα Β.24).

3.7.2.5 Μη υπογραφή συμβάσεων για προμήθειες αγαθών άνω του ποσού των 2.500 ευρώ ως 5.869,41 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Κατά τον έλεγχο των δαπανών εντοπίστηκε κονδύλι ποσού 7.014,93 ευρώ, που αφορά σε δαπάνη προμήθειας μελανιών και εκτυπωτικών μηχανημάτων για έργο του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (ΤΜΗΜΑ

²⁴ Σύμφωνα με τη νομολογία του Ε.Σ. (Πράξεις 26/2012, 31/2012, 290/2014 και 47/2015 Κλιμ. Τμ. Ι), οι δαπάνες μετακίνησης καταβάλλονται στους ίδιους τους μετακινούμενους κατόπιν υποβολής των νόμιμων παραστατικών και όχι στο ταξιδιωτικό γραφείο που ανέλαβε τη διεκπεραίωση των εν λόγω δαπανών.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ)²⁵, για την οποία διαπιστώθηκε η μη ύπαρξη αντίστοιχης σύμβασης με τον προμηθευτή, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 41 του Ν.Δ. 496/1974 (ΦΕΚ 204 Α'), όπως ισχύουν.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε, ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν τηρεί την υποχρέωση της σύνταξης ιδιωτικού εγγράφου για συμβάσεις προμηθειών αγαθών αξίας από 2.500,00 ευρώ έως 5.869,41 ευρώ, καθότι στον Οδηγό Διαχείρισης Έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (σελ. 13, παρ.2.6.1) υφίσταται σχετική πρόβλεψη μόνο για τις περιπτώσεις υπηρεσιών και εκτέλεσης εργασιών.

²⁵ Έργο 50481 με τίτλο «Ενίσχυση ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών και δραστηριοτήτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων», προϋπολογισμού δαπάνης 120.202,11 ευρώ με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον ΧΧΧ . Χρονική διάρκεια έργου 1.5.2014-31.3.2018.

4. Συστάσεις

Οι συστάσεις αφορούν κυρίως στη βελτίωση των εσωτερικών δικλίδων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των έργων, στην αποτελεσματική διαχείριση των κονδυλίων έρευνας και στη βελτίωση της συνεργασίας με τρίτους φορείς. Διατυπώνονται επίσης συστάσεις προς τους εμπλεκόμενους φορείς στο πλαίσιο ενός κοινού προγράμματος συνεργασίας και συντονισμού των Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας τους.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι η επιτυχία των παρεμβάσεων για τη διασφάλιση της πληρότητας και ακρίβειας των Οικονομικών Καταστάσεων εξαρτάται από τη δυνατότητα πρόσβασης σε ακριβείς και έγκυρες πληροφορίες, από την εποικοδομητική συνεργασία των αρμοδίων Τμημάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και των Ε.Λ.Κ.Ε. γενικότερα, από την αποτελεσματική επεξεργασία και αξιοποίηση των δεδομένων και τον ορθό σχεδιασμό διαδικασιών επαλήθευσης και ελέγχου των στοιχείων από εξωτερικές πηγές.

Το Ε.Σ. προτείνει την περαιτέρω προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των Ε.Λ.Κ.Ε., του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και των ενδιαφερόμενων μερών (όπως των φορέων χρηματοδότησης, των Επιστημονικών Υπευθύνων, των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων κ.ο.κ.), προκειμένου να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί μια κοινή στρατηγική για την αποτελεσματική αξιοποίηση των κονδυλίων που προάγουν την ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας, της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της τεχνολογικής ανάπτυξης και παροχής συναφών υπηρεσιών.

4.1 Συστάσεις επί της οργανωτικής δομής και λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

4.1.1 Νομικό πλαίσιο επί οργανωτικής δομής και λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Το Ε.Σ. προτείνει την άμεση κατάρτιση και δημοσίευση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας και την επικαιροποίηση του υφιστάμενου Οργανογράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τη Διοίκηση του Α.Π.Θ., καθώς όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο υφίσταται πλέον το απαραίτητο νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία αυτού²⁶.

4.1.2 Μη δημοσίευση σε ΦΕΚ του Οδηγού Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. δεν έχει προβεί στις απαραίτητες διαδικασίες δημοσίευσης του πρότυπου Οδηγού Χρηματοδότησης, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις

²⁶Με τις διατάξεις ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83 Α'), άρθρο 24 παρ. 3β και του ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114Α') άρθρο 58 παρ. 1 ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. αποτελεί πλέον οργανική μονάδα του Α.Π.Θ. με τον τίτλο «Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (Μονάδα)» και με τον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζεται η δομή, το επίπεδο λειτουργίας και η οργανωτική διάρθρωση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. Με την παρ. 5α του άρθρου 87 του τελευταίου νόμου και με την υπ' αριθ. 2947/19.9.2017 Συνεδρίαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. ο φορέας αποτελεί πλέον Διεύθυνση του Α.Π.Θ., διατηρώντας ξεχωριστό Α.Φ.Μ. για διαχειριστικούς και μόνο λόγους.

των άρθρων 68 και 87 παρ. 3 του ν. 4485/2017 πρέπει να δημοσιευθεί έως την 31.12.2018. Κατά συνέπεια, το Ε.Σ. κρίνει απαραίτητη την άμεση συμμόρφωση του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στις ανωτέρω διατάξεις.

4.2 Συστάσεις επί των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

4.2.1 Πλημμελείς διαδικασίες παρακολούθησης – φυσικής απογραφής των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Το Ε.Σ. συστήνει την καθιέρωση συστηματικών διαδικασιών απογραφής των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., τόσο αυτών που χρησιμοποιούνται για τους λειτουργικούς του σκοπούς, όσο και αυτών που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των χρηματοδοτούμενων έργων. Οι απογραφές αυτές θα πρέπει να διενεργούνται συστηματικά από αρμόδια όργανα, στα οποία θα συμμετέχουν και μέλη της Οικονομικής Υπηρεσίας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Προτείνεται, επίσης, η σύνταξη σχετικού εγχειριδίου με καταγραφή συστηματικών διαδικασιών απογραφής και ενσωμάτωση αυτού στον Οδηγό Διαχείρισης Έργων. Τέλος, συστήνεται η συστηματική ταυτοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων (barcode, serial number, κ.λ.π.) και η ενημέρωση των βιβλίων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. με την τρέχουσα κατάσταση κατά περίπτωση των παγίων αυτών.

4.3 Συστάσεις επί των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

4.3.1 Καθυστερήσεις στις διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων από φορείς χρηματοδότησης

Το Ε.Σ. συστήνει ένα πιο αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης των χρηματοδοτήσεων από φορείς χρηματοδότησης των έργων, προκειμένου να διασφαλίζεται η έγκαιρη χρηματοδότηση αυτών. Κατ' αυτό τον τρόπο διασφαλίζονται και τα ταμειακά του διαθέσιμα, μειώνοντας τις καθυστερήσεις στις χρηματοδοτήσεις και τη χορήγηση βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

Προτείνεται να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα από τη Νομική Υπηρεσία του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στον έλεγχο των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο τελευταίος με φορείς του δημοσίου, δεδομένου ότι ο κίνδυνος χαρακτηρισμού αυτών ως μη νόμιμων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή εκπόνησης μελετών είναι υψηλός²⁷.

²⁷ Όπως προκύπτει από την επιστολή της 15/1/2018 του γραφείου Νομικής Υποστήριξης της Ε.Ε. του Α.Π.Θ. προς το Ελεγκτικό Συνέδριο με θέμα «Πληροφορίες σχετικά με χειρισμό νομικών υποθέσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.».

4.3.2 Απαιτήσεις από δάνεια σε Επιστημονικούς Υπευθύνους του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Το Ε.Σ. προτείνει την άμεση τακτοποίηση των ακίνητων υπολοίπων απαιτήσεων από δάνεια σε Ε.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 1.023.970,84 ευρώ. Προτείνεται επίσης η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος ανάλυσης, επεξεργασίας και παρακολούθησης των δανειακών υποχρεώσεων των έργων, καθώς και η ανάπτυξη αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων τμημάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. στη διαχείριση των έργων και του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης.

4.3.3 Διαδικασίες ολοκλήρωσης και περάτωσης των έργων παρελθόντων ετών (σε εξέλιξη)

Το Ε.Σ. προτείνει την άμεση τακτοποίηση των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και ολοκλήρωση των διαδικασιών περάτωσης των έργων λήξης που δεν παρουσιάζουν εκκρεμότητες. Το γεγονός αυτό θα συμβάλλει στην πιο αποτελεσματική παρακολούθηση και δημοσιονομική διαχείριση των έργων, δεδομένου ότι ο όγκος των έργων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. είναι σημαντικός. Η παρακολούθηση των περατωμένων έργων συστήνεται να πραγματοποιείται μέσω λογαριασμών τάξεως στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι τελευταίες θα παρουσιάζουν την προσδοκώμενη ακριβοδίκαιη (true and fair view) εικόνα στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης.

Για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού σημαντική είναι η βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων στη χρηματοοικονομική διαχείριση και παρακολούθηση των έργων, ήτοι του Τμήματος Παρακολούθησης Έργων, του Τμήματος Λογιστηρίου, ενώ σημαντική είναι και η συμβολή της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

4.4 Συστάσεις επί της διαχείρισης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. οικονομικού έτους 2015

4.4.1 Τακτοποίηση εκκρεμών δανειακών υποχρεώσεων των έργων παρελθόντων ετών

Το Ε.Σ. προτείνει την τακτοποίηση των εκκρεμών δανειακών υποχρεώσεων των 154 έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. συνολικού ποσού 989.188,27 ευρώ, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην παράγραφο 3.2.5 της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου, προκειμένου να είναι εφικτή και η ολοκλήρωση των διαδικασιών περάτωσης αυτών.

4.4.2 Διαδικασίες εσωτερικής χρηματοδότησης και εσωτερικού δανεισμού

Το Ε.Σ. συστήνει την άμεση έκδοση Οδηγού Χρηματοδότησης και Οδηγού Διαχείρισης έργων σύμφωνα με τα οριζόμενα του ν. 4485/2017, στους οποίους να καθορίζονται με σαφήνεια οι ανωτέρω ταμειακές διευκολύνσεις χρηματοδότησης των έργων, για τις οποίες μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου δεν υφίσταται σαφές νομικό πλαίσιο που να τις κατοχυρώνει θεσμικά ως διαδικασίες χρηματοδότησης. Κατ' αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί μία πιο ορθή δημοσιονομική διαχείριση των έργων, αφού μέσω των ανωτέρω διαδικασιών πραγματοποιούνται σημαντικές μεταφορές κονδυλίων από έργο σε έργο, κατόπιν αιτήματος του Επιστημονικού Υπευθύνου και έγκρισης από το επταμελές όργανο της Ε.Ε. του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

Περαιτέρω, προτείνεται η άμεση τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων των έργων που προέκυψαν μέσω των ανωτέρω διαδικασιών, διότι η μη τακτοποίησή τους κωλύει και τις διαδικασίες περάτωσης των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ..

4.4.3 Τακτοποίηση ταμειακών υπολοίπων των έργων παρελθόντων ετών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Τα ταμειακά υπόλοιπα ποσού 753.302,53 ευρώ που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο των έργων παρελθόντων ετών, χρήζουν άμεσης τακτοποίησης, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες περάτωσης των έργων.

Για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων των έργων κρίνεται απαραίτητη η άμεση συνεργασία των Επιστημονικών Υπευθύνων και των εμπλεκόμενων τμημάτων για τη διαχείριση των έργων. Λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και του ν.4485/2017, η Ομάδα Ελέγχου συστήνει την καταγραφή συστηματικών διαδικασιών ως προς την τακτοποίηση των διαθέσιμων ταμειακών υπολοίπων των έργων και ένταξη αυτών στον Οδηγό Διαχείρισης Έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

4.4.4 Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων από φορείς χρηματοδότησης έργων που δεν υλοποιήθηκαν από τους Ε.Υ.

Συστήνεται η αξιοποίηση των ληφθέντων χρηματοδοτήσεων συνολικού ποσού 83.487,81 ευρώ που χορηγήθηκαν από τους φορείς χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων, των οποίων η διαδικασία δεν ξεκίνησε, δεδομένου ότι βασικός σκοπός των Ε.Λ.Κ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 της ΚΥΑ ΚΑ/679/1996 και 50 του ν.4485/2017 είναι η προώθηση της έρευνας.

4.4.5 Διενέργεια μη επιλέξιμων δαπανών

Δεδομένου ότι η διενέργεια μη επιλέξιμων δαπανών συνεπάγεται περικοπή ισόποσης χρηματοδότησης από τους φορείς χρηματοδότησης και αδυναμία επιστροφής σημαντικών κονδυλίων από βραχυπρόθεσμο δανεισμό στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. από τους Επιστημονικούς Υπευθύνους των έργων, καθίσταται απαραίτητη η ανάγκη για ένα πιο αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικών δικλίδων ως προς τη διαχείριση των έργων και την αποφυγή διενέργειας μη επιλέξιμων δαπανών. Αυτό αποτελεί ευθύνη του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., ο οποίος οφείλει να αναπτύξει πιο αποτελεσματική συνεργασία με τους Επιστημονικούς Υπευθύνους των έργων που έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη σκοπιμότητα των δαπανών και την οικονομική διαχείριση του έργου²⁸. Επίσης, συστήνεται η πιστή τήρηση του Οδηγού Διαχείρισης Έργων ως προς τους γενικούς κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των έργων²⁹.

4.4.6 Συστηματική παρακολούθηση του Οικονομικού Απολογισμού

Προτείνεται η καθιέρωση συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης του Οικονομικού Απολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. Επίσης, συστήνεται η άμεση τακτοποίηση των ακινήτων υπολοίπων των έργων, όπως και εκείνων που παρουσιάζουν αρνητικά ταμειακά υπόλοιπα, διότι λόγω των ανωτέρω εκκρεμοτήτων επηρεάζεται η πραγματική εικόνα του Οικονομικού Απολογισμού.

Επίσης, συστήνεται η άμεση τακτοποίηση του κονδυλίου ποσού 102.911,16 ευρώ που αφορά σε ακίνητο υπόλοιπο χρηματοδοτήσεων έργων παρελθόντων ετών.

4.5 Συστάσεις επί εξόδων διαχείρισης και λειτουργίας

4.5.1 Αδικοιολόγητη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με μη λειτουργικές δαπάνες

Το Ε.Σ. συστήνει την αποφυγή διενέργειας μη λειτουργικών δαπανών από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. που ως συνέπεια έχουν την αδικοιολόγητη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

²⁸ Βλ. σχετ. άρθρο 56 του ν.4485/2017 (ΦΕΚ114Α).

²⁹ Κεφάλαιο 3, Οδηγός Διαχείρισης Έργων (Έκδοση 19^η), Ιούλιος 2017.

4.5.2 Διαδικασία αναμόρφωσης του προϋπολογισμού των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Η ορθή τήρηση των διαδικασιών κατάρτισης και τροποποίησης του προϋπολογισμού είναι βασική αρμοδιότητα της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Η Ομάδα Ελέγχου συστήνει την τροποποίηση του Οδηγού Διαχείρισης Έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., προκειμένου να προβλεφθεί η ύπαρξη αιτιολογημένης πρότασης του Επιστημονικού Υπευθύνου κατά την αναμόρφωση του προϋπολογισμού.

4.5.3 Μη είσπραξη της κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. από αποδοχές μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και καθηγητών του Α.Π.Θ. που απασχολήθηκαν σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Το Ε.Σ. συστήνει την πραγματοποίηση της κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. στις αποδοχές των αμοιβών του μόνιμου προσωπικού και των καθηγητών που απασχολούνται σε προγράμματα του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ. 422/81 και λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών των παρ.1 και 2 του άρθρου 11 του ν.2860/2000.

4.5.4 Δαπάνες μετακινήσεων προσωπικού στα πλαίσια υλοποίησης έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Συστήνεται η έκδοση των παραστατικών εγγράφων και των εντολών πληρωμής που αφορούν την πληρωμή δαπανών αγοράς αεροπορικών εισιτηρίων και διαμονής να πραγματοποιείται στο όνομα των μετακινούμενων και όχι στα ταξιδιωτικά πρακτορεία.

4.5.5 Υπογραφή συμβάσεων για προμήθειες αγαθών άνω του ποσού των 2.500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Συστήνεται η τροποποίηση του Οδηγού Διαχείρισης Έργων, ώστε να υπάρχει ρητή πρόβλεψη τήρησης του γραπτού τύπου στις συμβάσεις προμηθειών αγαθών ποσού ανώτερου των 2.500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), κατά την υλοποίηση των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.. Η ανωτέρω σύσταση ενισχύεται και από τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 4485/2017.

4.6 Συστάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

4.6.1 Δημιουργία Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.

Είναι αναγκαιότητα για τον Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ., ως οργανική μονάδα του οικείου Α.Ε.Ι. (βλ. παρ. 3.1.1. της παρούσας) η σύσταση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου στο Α.Π.Θ.. Οπότε απαιτείται συνεργασία του εποπτεύοντος Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών για την ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών για τη σύσταση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

4.6.2 Απουσία σαφούς νομικού περιεχομένου απασχόλησης προσωπικού στη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε. και ελλιπείς διαδικασίες πρόσληψης

Απαιτείται να θεσπισθεί ένα σαφές νομικό πλαίσιο για την διάκριση της απασχόλησης προσωπικού στη διοικητική λειτουργία σε σχέση με αυτό που απασχολείται σε έργα του Ε.Λ.Κ.Ε..

4.6.3 Αβεβαίωτα έσοδα – απαιτήσεις από κρατήσεις επί των ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα

Το Ε.Σ. συστήνει στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να αναλάβει πρωτοβουλία για την εκκίνηση της διαδικασίας έκδοσης της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4559/2018 Κ.Υ.Α., με την οποία θα ρυθμίζεται η διαδικασία αποστολής όλων των απαραίτητων φορολογικών στοιχείων από την Α.Α.Δ.Ε. στους Ε.Λ.Κ.Ε., η διαδικασία προσδιορισμού του οφειλόμενου ποσού, ο τρόπος είσπραξης ή συμψηφισμού του ποσού των ανωτέρω παραγράφων, ο τρόπος και το είδος ρύθμισης της οφειλής, τον αριθμό και το είδος των ρυθμιζόμενων δόσεων, η διαδικασία βεβαίωσης των οφειλόμενων ποσών, η διαδικασία είσπραξης παλαιότερων οφειλών και απόδοσής τους στους Ε.Λ.Κ.Ε., η διαδικασία περαίωσης, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων των καθηγητών, και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα, και εν συνεχεία την αποστολή του στο Υπουργείο Οικονομικών για δημοσίευση.

Προτείνεται, επίσης η συνεργασία των φορέων Δ.Ο.Υ., Γ.Γ.Π.Σ. και Α.Α.Δ.Ε. με τους Ε.Λ.Κ.Ε. για τη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων από κρατήσεις επί ακαθαρίστων εσόδων μελών Δ.Ε.Π., λαμβάνοντας υπόψη όμως τη σχετική νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

4.6.4 Ακίνητο υπόλοιπο υποχρέωσης προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Συστήνεται η ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για την άμεση τακτοποίηση της εν λόγω οφειλόμενης υποχρέωσης ποσού 650.594,84 ευρώ του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. προς αυτό.

5. Απάντηση ελεγχόμενου και εμπλεκόμενου φορέα

Ο εν λόγω έλεγχος αποτελεί μέρος του οριζόντιου χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης σε επτά (7) Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας³⁰.

Η Ομάδα Ελέγχου υπέβαλε την παρούσα έκθεση με τα ευρήματα και τις συστάσεις στον ελεγχόμενο φορέα Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. (αριθ. πρωτ. 79281/7.12.2018). Οι απαντήσεις του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. υποβλήθηκαν με το αριθ. 74971/2019/14.1.2019 έγγραφό του και παρατίθενται στο **Μέρος II «ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ» (πίνακες 1-5)** της παρούσας έκθεσης ελέγχου.

Οι συστάσεις που αφορούν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ως εμπλεκόμενου στον έλεγχο φορέα, υποβλήθηκαν από την συντονιστική ομάδα ελέγχου μέσω συγκεντρωτικού πίνακα (1520/11-11-2019 έγγραφο του Ε.Σ.). Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποδέχτηκε το σύνολο των συστάσεων του οριζόντιου ελέγχου (2230/6.3.2019 απαντητικό έγγραφό του) και ήδη έχει αναλάβει ενέργειες/δράσεις προς την υλοποίησή τους. Ο συγκεντρωτικός πίνακας με τις απαντήσεις επί των συστάσεων παρατίθεται στο **Μέρος II «ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ» (πίνακας 6)** της παρούσας έκθεσης ελέγχου.

Στον ανωτέρω πίνακα συστάσεων παρατίθεται επίσης και η τελική θέση της Ομάδας Ελέγχου επί των απαντήσεων του ελεγχόμενου και εμπλεκόμενου φορέα.

Το Ε.Σ., όπως ήδη έχει αναφερθεί στο κεφάλαιο 2.12, πρόκειται να διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) εντός εύλογου χρονικού διαστήματος προκειμένου να διαπιστώσει την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των προσδιοριζόμενων ενεργειών/δράσεων τόσο από τους εν λόγω Ε.Λ.Κ.Ε. όσο και από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

³⁰ Αφορά στους Ε.Λ.Κ.Ε. του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ο.Π.Α.), του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Πανεπιστημίου Πατρών για τη χρήση 2014 καθώς και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.), του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Κρήτης για τη χρήση 2015.

Θεσσαλονίκη, 21/3/2019

Η Επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου

Χαρίκλεια Μαζαρακίδου

Η Επίτροπος του Ε.Σ.
στο Υπουργείο Εσωτερικών
(Τομέας Μακεδονίας Θράκης)